

**Centrum voor het
cultureel erfgoed van
muziek en podiumkunsten
in Vlaanderen en Brussel
[werktitel]**

Strategische en operationele doelstellingen, acties en indicatoren 2019-2023

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

INHOUD

1. Inleiding – p. 3
2. Doelstellingen, acties en indicatoren – p. 5
 - SD 1 Het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten, in al zijn diversiteit, is verder in kaart gebracht, gedocumenteerd en gewaardeerd – p. 5
 - SD 2 Het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten wordt duurzamer behouden en geborgd – p. 17
 - SD 3 Het onderzoek naar het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten is gestimuleerd en gefaciliteerd – p. 27
 - SD 4 Het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten, in al zijn diversiteit, inspireert en is toegankelijker voor de samenleving door een betere toeleiding en presentatie – p. 31
 - SD 5 Het Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel is uitgebouwd tot een kwaliteitsvolle netwerkorganisatie – p. 37
3. Campagnes – p. 50
4. Verhouding VTE – doelstellingen – personeelskost – werkingsmiddelen – p. 60

1. Inleiding

Het **erfgoed van muziek en podiumkunsten**, afgekort tot 'MPkE', heeft betrekking op een waaier aan verwante disciplines, genres, vormen en contexten. Van jazz en pop tot klassieke en volksmuziek; van theater, opera, hedendaagse en volksdans tot circus en comedy; in processies, scholen, cafés of schouwburgen; professioneel of als amateur; alleen of in diverse formaties en bezettingen. Evengoed gaat het om ondersteunende vakdomeinen als instrumentenbouw, kostuumontwerp of podiumtechniek.

Dit brede gamma aan culturele activiteiten laat immateriële en tastbare sporen na. **Immaterieel erfgoed** zijn de praktijken, technieken en repertoires die men wil doorgeven aan volgende generaties. Denk hierbij aan de fanfarecultuur, New Orleans jazz, de rederijerscultuur, ritualistische dansen of *urban dance*.

Het **roerend erfgoed** zijn de tastbare sporen die individuen of gemeenschappen nalaten. Het gaat om documenten, al dan niet digitaal (o.m. archieven, bladmuziek, theaterteksten, audio(visuele) collecties) en objecten (o.m. muziekinstrumenten, theaterpoppen, kostuums). Ten slotte zijn bepaalde types van MPkE **onroerend**: bvb. beiaarden, orgels, grote decordoeken, theatermachinerie.

Samengevat gaat het om **zeer uiteenlopende vormen van erfgoed, over heel Vlaanderen en Brussel verspreid, beheerd en beleefd door diverse actoren** (zie KIOSK, 'Doelgroep').

Het Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel], afgekort tot 'het Centrum', wil een **dienstverlenende rol op landelijk niveau** opnemen voor de duurzame en kwaliteitsvolle zorg voor en omgang met het erfgoed van muziek en podiumkunsten – in al zijn diversiteit. We formuleren hiertoe vijf strategische doelstellingen ter ondersteuning van de functies zoals vermeld in het Cultureelerfgoeddecreet.

Om daadwerkelijk het verschil te kunnen maken voor het erfgoed zelf en voor de gemeenschappen, gaan we binnen de werking projectmatig te werk. Door **pragmatische keuzes** te maken is het haalbaar om stap voor stap verder te werken aan het **zichtbaar maken van de rijkdom en verscheidenheid van MPkE en de diverse erfgoedgemeenschappen**. In functie van de noden die we proactief wensen aan te

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

pakken bepalen we jaarlijks een of meerdere projecten in het actieplan – de zogenaamde ‘**campagnes**’. Terwijl in 2016 en 2017 heel wat tijd geïnvesteerd werd in het uitstippelen van het fusietraject, het leggen van een gezonde basis voor de nieuwe organisatie en het uittekenen van een overkoepelende benadering voor muziek en podiumkunsten, zetten we in 2018 verdere stappen om die nieuwe werking concreet gestalte te geven, onder meer wat betreft het voorbereiden van de campagnes die we binnen de werking willen realiseren. Enkele uitgewerkte voorbeelden zijn achteraan dit document opgenomen. Aangezien de verschillende acties per campagne zich over de doelstellingen heen situeren, worden deze niet opgenomen onder de desbetreffende operationele doelstelling, maar achteraan, gegroepeerd in het overzicht van acties per campagne. Doorheen het jaar kruisen er ongetwijfeld nog **opportunities** ons pad die een mooie aanvulling kunnen vormen op de lopende campagnes. Het gaat in dat geval om een problematiek die vanuit het werkveld werd aangedragen en die een doorgedreven samenwerking vergen. Mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden, willen de daar dan ook graag op inspelen.

Achteraan dit documenten nemen we per strategische doelstelling een overzicht op van de **verwachte personeelsinzet** en de verwachte **personeel- en werkingskosten**.

Met onderstaande strategische en operationele doelstellingen, de acties en daaraan verbonden indicatoren, hopen we een duidelijk beeld te geven van het uniek 360 gradenperspectief van het Centrum in de aandacht en zorg voor het erfgoed van muziek en podiumkunsten.

2. Doelstellingen, acties en indicatoren

SD 1 Het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten, in al zijn diversiteit, is verder in kaart gebracht, gedocumenteerd en gewaardeerd

OD 1.1 Samen met de doelgroepen brengt het Centrum het erfgoed in kaart en bevordert het de gestandaardiseerde beschrijving

Weten over welk erfgoed we spreken, waar het zich bevindt en wie de betrokken actoren zijn of waren, is het vertrekpunt voor alle volgende stappen die we zetten om onze doelstellingen te bereiken. Het vormt een **noodzakelijke basis** voor de verdere ontwikkeling van een gefundeerd beleid over de zorg voor en omgang met MPkE in Vlaanderen en Brussel. Door veldwerk komen we bovendien rechtstreeks in contact met onze doelgroepen (zie KIOSK, ‘Doelgroep’) en hun erfgoed. Zo krijgen we een goed **zicht op wat er leeft** en waar er nood aan is.

Veel boeiend erfgoed ligt momenteel **verspreid over Vlaanderen bij diverse actoren** uit het kunsten- en erfgoedveld en bij privépersonen. Een overzicht hiervan is een noodzakelijke voorwaarde voor een goede omgang én geeft een enorme stimulans aan kunstenaars, critici, onderzoekers, tentoonstellingsmakers en educatieve erfgoedinitiatieven. Het werkveld is echter heel uitgestrekt en hoewel Resonant en Het Firmament de afgelopen jaren grote inspanningen hebben geleverd is nog veel MPkE niet in kaart gebracht. Om deze uitdaging op een **gerichte en realistische manier** aan te pakken, nemen we jaarlijks, op basis van de noden, een of meerdere ‘campagnes’ op in het actieplan (zie ‘Campagnes’ aan het einde van dit document). Stap voor stap kunnen we zo de rijkdom en verscheidenheid van MPkE en de diverse gemeenschappen vindbaar en zichtbaar maken. Doorheen het jaar kruisen er ongetwijfeld nog opportuniteiten ons pad, die een mooie aanvulling kunnen vormen op de lopende campagnes. Mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden, brengen we ook graag erfgoed in kaart in functie van externe vragen.

Binnen elke campagne verzamelen telkens **samen met de betrokken gemeenschap** gegevens over archieven, collecties en immaterieel erfgoed van muziek en podiumkunsten. We geven hen tips om hun erfgoed op een **kwaliteitsvolle manier te**

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

beschrijven en te publiceren via online platformen als Archiefbank Vlaanderen, Erfgoedplus of Platform Immaterieel Erfgoed. We helpen bij het actualiseren en optimaliseren van deze beschrijvingen. We hebben in het bijzonder aandacht voor de erfgoedbibliotheken binnen onderwijsinstellingen. De stap van beschrijven is essentieel opdat anderen dit erfgoed **vinden, raadplegen en inzetten** voor allerlei doeleinden.

Het in kaart brengen van **historische actoren** en hun erfgoed is dan weer van belang voor het opsporen van lacunes in wat momenteel bewaard wordt aan MPkE. Deze actoren zijn vaak al overleden of niet meer actief. Daarom zoeken we zelf naar de meest geschikte methode om informatie over deze actoren en hun erfgoed te publiceren (bv. ODIS, Wikidata, Wikipedia).

Als onderdeel van onze website ontwikkelen we een **drempelverlagende expertendatabank** met gegevens over experts en onderzoekers – ook buiten het academische veld – en hun expertisegebieden.

Bij aanvang van de beleidsperiode zullen we een **nieuw duurzaam, intern informatiesysteem** ontwikkelen omdat niet alle gegevens terecht kunnen op bestaande online platformen. Bovendien kunnen we zo de data analyseren en beleidsvoorbereidend werk leveren voor onszelf of externen. In dit intern systeem komen zowel de gegevens over actoren en hun erfgoed die Het Firmament en Resonant reeds verzamelden in vorige beleidsperiode(s) als alle nieuwe verzamelde gegevens. Vanuit dit systeem voeren we uiteraard zoveel mogelijk data in op **externe online ontsluitingsplatformen**. Ondanks het feit dat **Muziekbank Vlaanderen**, het online platform van Resonant voor muziekarchieven en -collecties uit Vlaanderen, bij de opstart uniek was in zijn soort, zullen we voortaan inzetten op andere bestaande platformen. De data uit Muziekbank Vlaanderen zullen maximaal overgedragen worden, o.m. naar Archiefbank Vlaanderen.

PARTNERS

Archiefbank Vlaanderen, Platform Immaterieel Erfgoed, Wikimediaplatformen, ODIS, Erfgoedplus

Actie 1 Het Centrum verfijnt de actuele veldtekening (incl. erfgoedgemeenschappen en experts) en brengt projectmatig historische actoren in kaart.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

Indicatoren

- De opgemaakte procesbeschrijving ‘in kaart brengen actuele en historische actoren’.
- De aanvullingen en actualisering van de veldtekening.
- De jaarlijkse toename van gepubliceerde beschrijvingen van historische actoren op online platformen.

Actie 2 Vertrekkende vanuit de actuele en historische veldtekening identificeert en lokaliseert het Centrum samen met de doelgroepen roerend en immaterieel erfgoed van muziek en podiumkunsten. Voor bedreigd erfgoed onderneemt het waar mogelijk en gewenst proactief actie.

Indicatoren

- Vanaf het jaar na de ingebruikname, een jaarlijkse toename van het aantal registraties in het intern informatiesysteem (zie verder).
- Jaarlijkse toename van het aantal registraties en beschrijvingen op Archiefbank Vlaanderen en andere platformen.
- De opgemaakte procesbeschrijving ‘identificeren bedreigd erfgoed’ en aanvulling van het intern overzicht van bedreigd erfgoed.
- Voor de acties aangaande bedreigd erfgoed verwijzen we naar de volgende doelstellingen (faciliteren van digitalisering, herbestemming, borging - zie OD 2.2 – digitaliseren, OD 2.3 - herbestemmen, OD 2.4 – borgen van ICE).

Actie 3 Het Centrum begeleidt erfgoedgemeenschappen bij het benoemen en beschrijven van immaterieel-erfgoedelementen op het Platform Immaterieel Erfgoed.

Indicatoren

- De opgemaakte procesbeschrijving ‘begeleiden bij invoer op het Platform Immaterieel Erfgoed’, inclusief de wijze waarop vaardigheden versterkt worden en kwaliteitscriteria van beschrijven.
- Het aantal kwaliteitsvolle beschrijvingen gepubliceerd op het Platform Immaterieel Erfgoed.

Actie 4 Het Centrum begeleidt beheerders van roerend erfgoed bij het gestandaardiseerd beschrijven op collectie-, bestands-, en stukniveau.

Indicatoren

- De opgemaakte procesbeschrijving 'begeleiden bij gestandaardiseerd beschrijven', inclusief kwaliteitscriteria van beschrijven en voorwaarden voor invoer door het Centrum.
- De beschrijvingen gepubliceerd op online platformen als Archiefbank Vlaanderen (bestandsniveau) of Erfgoedplus (stukniveau) zijn kwaliteitsvol.

Actie 5 Het Centrum ondersteunt en begeleidt erfgoedbibliotheken binnen onderwijsinstellingen die niet in aanmerking komen voor werkingssubsidies uit het Cultureelerfgoeddecreet bij het wegwerken van historische achterstanden op het vlak van inventarisatie van MPkE.

Indicatoren

- de afbakening van welke cultureel-erfgoedcollectie geïnventariseerd zal worden en de criteria van het samenwerkingsverband.
- het aantal ingediende subsidieaanvragen voor het tijdelijk verhogen van de personeelscapaciteit in functie van inventarisatieprojecten. Het Centrum treedt op hetzij als partner, hetzij als aanvrager, indien het formeel niet mogelijk is voor de desbetreffende instelling om de aanvraag zelf in te dienen.

Actie 6 Het Centrum ontwikkelt een intern informatiesysteem om de in kaart gebrachte gegevens duurzaam te beheren en zorgt voor een maximale invoer in bestaande online ontsluitingsplatformen. Het Centrum analyseert de in kaart gebrachte gegevens uit het interne informatiesysteem en uit de diverse online ontsluitingsplatformen. Het Centrum deelt zoveel mogelijk de resultaten van de analyses via de eigen kanalen en die van partners.

Indicatoren

- De ontwikkeling en werking van een intern informatiesysteem.

- De integratie van de verzamelde gegevens door Resonant en Het Firmament in vorige beleidsperiode(s), o.a. uit Muziekbank Vlaanderen.
- De maximale overdracht van data uit Muziekbank Vlaanderen naar Archiefbank Vlaanderen en andere relevante platformen.
- De opgemaakte procesbeschrijving ‘beheer en invoer intern informatiesysteem’ en ‘invoer vanuit intern informatiesysteem naar online ontsluitingsplatformen’.
- Interne of externe beleidsvoorbereidende rapporten.

Actie 7 Het Centrum ontwikkelt een online expertendatabank met gegevens over experts en onderzoekers en hun expertisegebieden.

Indicatoren

- De lancering van een online expertendatabank, geïntegreerd in de eigen website.
- De jaarlijkse toename van gegevens tot een aanvaardbare dekking van het veld is bereikt.

OD 1.2 Samen met de belanghebbenden ontwikkelt het Centrum waarderingskaders en begeleidt het waarderingstrajecten

Waarderen vormt de basis voor een verantwoord en duurzaam erfgoedbehoud en -beheer. Maar hoe bepaal je de waarde van erfgoed? Een **beargumenteerde waardenstelling** kan een sterk instrument zijn om over de betekenis en het belang van erfgoed te communiceren en professionele erfgoedzorg te verantwoorden. Het kan de brede rijkdom en diversiteit van het erfgoed belichten, een scala aan belanghebbenden erkennen, maar ook een onderscheid maken in **wat prioritair bewaard moet worden en wat niet**.

Het Centrum wil de komende beleidsperiode sterk inzetten op het thema ‘waarderen’, verder bouwend op de ervaring uit de huidige beleidsperiode. In het actieplan bepalen we daarom jaarlijks een tweetal thema’s voor de **ontwikkeling van waarderingskaders**. Voor specifieke thematische of materiaaltechnische afgebakende categorieën of voor individuele collecties of archieven bepalen we de meetlat waarlangs het te waarderen erfgoed gelegd wordt. Rekening houdend met de actuele noden zullen we de eerste jaren vooral inzetten op waarderingskaders voor

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

audio(visuele)collecties binnen jazz, populaire muziek en volksmuziek en voor objecten die specifiek zijn voor podiumkunsterfgoed (podiumtechnisch erfgoed, poppen, decors en kostuums) (zie ‘Campagnes’).

Ook op vraag van externen kunnen we **waarderingstrajecten begeleiden**. We hebben hierbij in het bijzonder ook oog voor diversiteit (immaterieel en materieel, diverse disciplines, historische en actuele collecties, enz.). De begeleiding kan verschillende vormen aannemen: het aanreiken van bestaande methodieken en waarderingskaders, een klankbordfunctie of doorverwijzing naar experts. Het Centrum kan, onder bepaalde voorwaarden, ook een actievare rol opnemen in waarderingstrajecten, als coördinator of expert. Waar relevant plegen we nauw overleg met Archiefbank Vlaanderen/Archiefpunt en Vlaamse Erfgoedbibliotheek.

De **betrokkenheid van belanghebbenden** bij het waarderen is cruciaal. Hun inzichten zijn noodzakelijk omwille van de bijzondere waarde die ze aan het erfgoed hechten, de actuele band die ze ermee hebben of een bepaald belang dat ze erbij hebben. Zij bepalen mee de (kunst)historische, gebruiks- en sociaal-maatschappelijke waarde van het erfgoed. We brengen daarom telkens de belanghebbenden in kaart en betrekken hen zoveel mogelijk bij elk waarderingstraject.

Het Centrum **neemt actief deel** aan overleg- en vormingsmomenten, stuur- en werkgroepen van lopende waarderingstrajecten van FARO en de nieuwe ICE-organisatie (pilotproject ‘**Waarderen van immaterieel cultureel erfgoed**’). Samen onderzoeken we hoe de resultaten van dit pilotproject toegepast kunnen worden op het immaterieel erfgoed van muziek en podiumkunsten. We **delen**, al dan niet met de nodige vertaalslag, zo veel mogelijk de opgebouwde kennis, expertise en ontwikkelde waarderingskaders met de doelgroepen door bijvoorbeeld informatie over de ontwikkelde waarderingskaders te delen op de eigen website, praktijkvoorbeelden te verspreiden via eigen kanalen of die van partners.

PARTNERS

Archiefbank Vlaanderen/Archiefpunt, Vlaamse Erfgoedbibliotheek, FARO, nieuwe ICE-organisatie, Kunstenpunt en de belanghebbenden

Actie 1 Het Centrum ontwikkelt waarderingskaders voor specifieke thematische of materiaaltechnische afgebakende categorieën of individuele collecties of archieven.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

Indicatoren

- De ontwikkelde waarderingskaders en de mate waarin de belanghebbenden betrokken werden bij de ontwikkeling.

Actie 2 Op vraag begeleidt het Centrum waarderingstrajecten van MPkE. Indien gewenst of nodig kan het Centrum een actievere rol opnemen in waarderingstrajecten als coördinator of expert.

Indicatoren

- De opgemaakte procesbeschrijving ‘begeleiden bij waarderingstrajecten’, inclusief kwaliteits- en tevredenheidscriteria en afsprakenkaders met Archiefpunt Vlaanderen, Vlaamse Erfgoedbibliotheek en de nieuwe ICE-organisatie.
- Het aantal begeleide waarderingstrajecten en de resultaten van de tevredenheidsmeting.

Actie 3 Het Centrum deelt de opgebouwde kennis, expertise en ontwikkelde waarderingskaders met de doelgroepen.

Indicatoren

- Het aantal praktijkvoorbeelden, nieuwsitems, presentaties ... met betrekking tot waarden.

Actie 4 Het Centrum neemt actief deel aan lopende, transversale trajecten rond waardering (FARO, de nieuwe ICE-organisatie). Het Centrum onderzoekt met de nieuwe ICE-organisatie hoe de resultaten van het traject rond het waarden van ICE toegepast kunnen worden op het immaterieel erfgoed van muziek en podiumkunsten.

Indicatoren

- De bijgewoonde collegagroepen, overleg- en vormingsmomenten.
- Het onderzoek naar de toepassing van het ICE-pilootproject op muziek en podiumkunsten.

OD 1.3 Het Centrum werkt participatief toe naar een visie op het te bewaren erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel en op de benodigde bewaarinfrastructuur

Het zou onmogelijk zijn om alle MPkE te bewaren, en evenmin wenselijk. Maar wat moet er idealiter wel bewaard worden aan MPkE in Vlaanderen en Brussel? Om een visie hieromtrent te ontwikkelen is het nodig een **theoretische, collectie-overschrijdende denkoefening** te maken over het te bewaren erfgoed, afgebakend per thematische of materiaaltechnische categorie (bv. podiumtechnisch erfgoed, figurentheater, jazz, etc.). De som van al deze theoretische denkoefeningen vormt dan **de overkoepelende visie op het te bewaren erfgoed**. Deze denkoefeningen komen zoveel mogelijk tot stand aan de hand van **participatieve methodes** om een zo groot mogelijk draagvlak te creëren. Een opdracht van dergelijke omvang vergt een lange looptijd, naar schatting minstens deze en de volgende beleidsperiode, **volgens een doordachte fasering**. De fasering zal onder meer bepaald worden door de casussen die in OD 1.2 uitgewerkt worden. Want de resultaten van een waarderingstraject bieden alvast veel basisinformatie om er op een hoger – landelijk – niveau mee aan de slag te gaan.

De resultaten van de theoretische waarderingsoefeningen **toetsen we telkens af aan wat er nu reeds bewaard wordt**. Archieven en collecties die die volgens de visie belangrijk zijn maar nog nergens bewaard worden, vormen onder meer de inzet van lokalisatiecampagnes (OD 1.1). Op basis van de verwachte toestroom van archieven en collecties schatten we de noodzakelijke bewaarinfrastructuur voor de toekomst in. Binnen en samen met het netwerk van bestaande, potentiële herbestemmingspartners zoeken we zoveel mogelijk oplossingen. Waar de bewaarinfrastructuur niet volstaat, becijferen we **complementaire scenario's voor duurzame bewaring** in functie van de volgende beleidsperiode.

Het spreekt voor zich dat we voor dergelijke complexe denkoefeningen een actief beroep doen op de expertise van verschillende partners.

PARTNERS

De doelgroepen (zie KIOSK, 'Doelgroep'), FARO, de nieuwe ICE-organisatie, Archiefbank Vlaanderen/Archiefpunt, Vlaamse Erfgoedbibliotheek

Actie 1 Het Centrum werkt gefaseerd waarderingsoefeningen uit op landelijk niveau. In elke oefening ontwikkelen we een visie over welk erfgoed, per thematisch of materiaaltechnisch afgebakende categorie, in de toekomst bewaard zou moeten worden.

Indicatoren

- Per afgebakende categorie, een visie op de te bewaren archieven en collecties en prognoses van te verwachte toestroom van archieven en collecties.
- De wijze waarop belanghebbenden betrokken werden.

Actie 2 Het Centrum detecteert lacunes en maakt prognoses over de potentiële toestroom van archieven en collecties in de toekomst. Vervolgens berekent Het Centrum de noodzakelijke bewaarinfrastructuur voor de toekomst. Het Centrum bekijkt hoe dit zoveel mogelijk binnen het bestaande netwerk van potentiële herbestemmingspartners duurzaam opgevangen kan worden.

Indicatoren

- De berekening van de noodzakelijke bewaarinfrastructuur.
- De gemaakte afspraken met de herbestemmingspartners.

Actie 3 Indien de huidige bewaarinfrastructuur binnen het netwerk van potentiële herbestemmingspartners niet volstaat ontwikkelt en becijfert het Centrum complementaire scenario's voor duurzame bewaring van archieven en collecties uit podiumkunsten en muziek en start het de zoektocht naar middelen en partners in functie van de volgende beleidsperiode.

Indicatoren

- De ontwikkelde scenario's.
- De gesprekken met potentiële partners om de concrete uitwerking van diverse scenario's te onderzoeken.
- Het gekozen scenario en de uitwerking ervan opnemen in het beleidsplan van de volgende beleidsperiode.

OD 1.4 Het Centrum stimuleert en faciliteert het duurzaam en kwaliteitsvol documenteren van het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten

Wat is er te vinden in het spontaan bewaarde archief van kunstenaars en kunstenuorganisaties? Is het nuttig om bijkomende documentatie te creëren, voor, tijdens of na de productie? Ook praktijken, technieken en repertoires, het immaterieel erfgoed van muziek en podiumkunsten, kunnen de aanleiding vormen om nieuwe documentatie te creëren. Hoe kan dit de overdracht en studie van vluchtige kunstpraktijken bevorderen? En hoe blijft dit haalbaar voor kunstenaars, gezelschappen, opleidingen en verenigingen?

Alle vormen van documentatie kunnen op hun beurt ook samengebracht worden, wat dan weer een ruimere benadering is van het begrip ‘documenteren’. Voor alle benaderingen geldt dat **documenteren ingezet kan worden om tegemoet te komen aan noden** bij het doorgeven van MPkE, bij onderzoek, bij het vervolledigen van een kunstenaarsarchief, enz. Enerzijds willen we kunstenaars en kunstenuorganisaties **stimuleren** om te documenteren. Anderzijds willen dat die documentatie **leesbaar en deelbaar is, en op een duurzame manier bewaard en gepresenteerd** kan worden. Dit doen we onder meer door onze **toolbox** voor het documenteren van podiumkunsten (2019) uit te breiden met inspirerende praktijkvoorbeelden, waarmee we anderen aan sporen deze tools in te zetten in hun eigen praktijk. Aan de hand van een bevraging van een aantal sleutelfiguren en de analyse van (internationale) praktijkvoorbeelden brengt het Centrum ook de noden rond documenteren in het muziekveld in kaart. Op basis daarvan breidt het Centrum de toolbox uit naar de documentering van muziek of onderzoekt het alternatieven die meer tegemoetkomen aan de noden.

Samen met Kunstenpunt trekt het Centrum de **Actiegroep Podiumdocumentatie** Vlaanderen. De Actiegroep is een los netwerk van individuen en organisaties dat een kritische aanjager wil zijn in de zorg voor en ontsluiting van podiumkunstendocumentatie. De Actiegroep fungeert eveneens als hub of netwerk om samenwerking te bevorderen. Een belangrijke actie vanaf 2019 zal de verdere ontwikkeling zijn van een **gidswebsite voor het vinden van roerend podiumkunstenerfgoed** (incl. -documentatie) en het onderzoek naar de toepasbaarheid ervan voor muziek (en eventueel andere sectoren) (zie OD 3.2 en 4.1).

PARTNERS

Kunstenpunt, de nieuwe ICE-organisatie

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

Actie 1 Het Centrum ondersteunt muziek- en podiumkunstenactoren (incl. steunpunten) bij documenteringsprojecten. Dit doen we onder meer door een laagdrempelige *toolbox* voor het documenteren van podiumkunsten aan te bieden en te actualiseren.

Indicatoren

- Het aantal begeleide projecten.
- De uitvoering van het communicatieplan rond de *toolbox*.
- Aan de hand van een gebruiksanalyse van de *toolbox*website en de analyse van de binnenkomende vragen, meten we in hoeverre de *toolbox* gebruikt wordt en waarvoor.
- Aan de hand van een minstens één tevredenheidsenquête, peilen naar de tevredenheid van de gebruikers (en bijgevolg de kwaliteit).

Actie 2 Het Centrum onderzoekt in hoeverre het muziekveld nood heeft aan ondersteuning bij documenteren en of een gelijkaardige *toolbox* als voor podiumkunsten tegemoet zou komen aan deze noden. Daarnaast onderzoekt het Centrum ook de breder toepasbaarheid van de *toolbox* voor andere ICE-domeinen dan muziek en podiumkunsten (i.s.m. de nieuwe ICE-organisatie).

Indicatoren

- De resultaten van de nodenbevraging m.b.t. documentering in de muzieksector.
- De onderzoeksresultaten van de vergelijkende studie van documenteringsmethoden uit andere ICE-domeinen.
- De eventuele uitbreiding van de *toolbox* naar het muziekveld of de ontwikkeling van een alternatief instrument voor het muziekveld, de mogelijke herwerking van de *toolbox* voor andere ICE-domeinen dan muziek en podiumkunsten.

Actie 3 Het Centrum trekt samen met Kunstenpunt de Actiegroep Podiumdocumentatie Vlaanderen en neemt actief deel aan de acties die er geformuleerd worden samen met het podiumkunstenveld.

Indicatoren

- De actieve deelname aan de acties en de bijgewoonde bijeenkomsten van de Actiegroep Podiumkunstendocumentatie.

SD2 Het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten wordt duurzamer behouden en geborgd

OD 2.1 Het Centrum stimuleert en ondersteunt de doelgroepen bij de zorg voor en bewaring van hun archieven en collecties

Bij organisaties en individuen uit het muziek- en podiumkunstenveld stapelen partituren, opnames, decorstukken en administratief archief zich op. Maar hoe kan je er **zorg voor dragen**? Om nog te zwijgen van de digitale bestanden die zich aan een razend tempo vermenigvuldigen. Enkel door je archief of collectie goed te bewaren, kan je het **opnieuw inzetten in je eigen organisatie** of – breder – bouw je mee aan **hét geheugen van muziek en podiumkunsten** in Vlaanderen.

Erfgoedvormers en -beheerders **kunnen bij ons terecht met al hun vragen** over de zorg voor hun archief of collectie. Het gaat om alle gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde podiumkunsten- en muziekactoren: professionelen, amateurs, collectiebeherende instellingen, koepelorganisaties, steunpunten voor muziek en podiumkunsten ... We gaan ter plaatse adviseren en begeleiden bij herbestemmingen (zie OD 2.3). Via de website en door vormingen en ontmoetingsmomenten bieden we hen de handvaten om zich de vaardigheden eigen te maken. Door informele leergroepen te faciliteren of in groep te werken aan de doorlichting van de eigen archiefwerking leren de deelnemers bovendien van elkaar, wat motiverend werkt. We onderzoeken ook de mogelijkheden om digitale tools in te zetten (online *tutorials* met filmpjes, *webinars*, chat ...).

Afhankelijk van de doelgroep, zetten we **TRACKS** in, het online platform met tips en richtlijnen voor archief- en collectiezorg in de kunstensector. TRACKS richt zich voornamelijk tot de meerjarig gesubsidieerde podiumkunsten- en muziekorganisaties die binnen het Kunstendecreet dienen te voldoen aan de basiszorg voor hun archief. De laatste jaren waren we nauw betrokken bij de ontwikkeling van dit platform. Op basis van de noden blijven we de website updaten en aanvullen met praktijkvoorbeelden, praktische toepassingen van richtlijnen, enz. We nemen actief deel de stuur- en werkgroepen en denken mee na over de partnerstructuur achter dit platform (zie partnerovereenkomst PACKED in bijlage). Voor wie TRACKS minder relevant is of voor wie we minder goed bereiken aan de hand van een website zetten we onder meer een handleiding in (afdrukbaar, beschikbaar als PDF). Het Doeboek Muzikaal Erfgoed

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

(Resonant) geldt hiervoor als basis. De handleiding wordt verder uitgebreid voor podiumkunsten, in afstemming met wat verschijnt op TRACKS.

In alle vormen van dienstverleningen hanteren we in het bijzonder de principes van **zelfredzaamheid, duurzaamheid en gemeenschapsversterking**.

PARTNERS

PACKED en de partners van TRACKS, Kunstenpunt, oKo, amauterkunstensteunpunten

Actie 1 Het Centrum actualiseert en biedt verschillende instrumenten aan om de doelgroepen te ondersteunen in de zorg voor hun archief of collectie. Het Centrum draagt hiertoe actief bij aan de verdere ontwikkeling van het online kennisplatform TRACKS (www.projecttracks.be). Voor die doelgroepen of individuen die we met dit online platform moeilijker bereiken, ontwikkelt het Centrum een handleiding als afdrukbare pdf die wordt uitgetest bij relevante doelgroepen. Waar nodig, werkt Het Centrum nog andere instrumenten uit.

Indicatoren

- De toegevoegde of geactualiseerde informatie op TRACKS.
- De bijgewoonde stuur- en werkgroepen van TRACKS.
- De handleiding voor muzikaal erfgoed (Doeboek) is herwerkt voor podiumkunsten en opgenomen in het dienstverleningsaanbod.
- Het onderzoek naar het gebruik van digitale vormingstools (online *tutorials, webinars, chat ...*).
- De resultaten van de evaluatie en minstens één tevredenheidsenquête.

Actie 2 Het Centrum organiseert vormingen en ontmoetingsmomenten, gaat ter plaatse adviseren en beantwoordt vragen over archief- en collectiezorg. Voor meerjarig gesubsidieerde podiumkunsten- en muziekorganisaties die binnen het Kunstendecreet dienen te voldoen aan de basiszorg, gebeurt dit onder de vlag van TRACKS. Afhankelijk van de doelgroep, wordt ook de afdrukbare handleiding ingezet of andere nog te ontwikkelen instrumenten.

Indicatoren

- Het aantal begeleidingen en beantwoorde vragen.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

- De georganiseerde vormingen en ontmoetingsmomenten.
- De resultaten van de interne evaluatie en minstens één tevredenheidsenquête.

OD 2.2 Het Centrum stimuleert en adviseert de doelgroepen bij het digitaliseren en digitaal bewaren van het erfgoed van muziek en podiumkunsten

Vrijwel alle kunstorganisaties beheren vandaag een **audiovisueel archief** met o.m. opnamen van concerten, voorstellingen en repetities. Deze audiovisuele archieven zijn niet alleen vandaag belangrijk, maar zullen in de toekomst cruciaal zijn voor het geheugen van de muziek en de podiumkunsten in Vlaanderen. Ze zijn op dit moment weinig toegankelijk, zelfs intern. Bovendien worden ze in hun voortbestaan bedreigd omdat ze worden bewaard op dragers die in onbruik zijn geraakt en waarvoor de afspeelapparatuur ontbreekt. Een soortgelijk probleem stelt zich vaak bij de langetermijnbewaring van niet-audiovisueel materiaal, zijnde **digitale archieven en collecties, incl. digital born erfgoed**.

Digitalisering is nodig voor de duurzame bewaring van archieven, maar overstijgt vaak de capaciteit van individuele organisaties. Daarom blijven we – ook voor *digital born* erfgoed - nauw **samenwerken met het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) dat de digitalisering, digitale bewaring en ontsluiting centraal coördineert**.

Andere essentiële partners in dit proces zijn PACKED en Kunstenpunt. Samen konden we VIAA overtuigen om voor het eerst te starten met de digitalisering van materiaal buiten de media- en collectiebeherende erfgoedsector. De nadruk ligt in eerste instantie op het materiaal van podiumkunstenorganisaties die vandaag structureel worden gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. Ook voor de gesubsidieerde muziekorganisaties worden momenteel de mogelijkheden verkend. Op termijn zal een deel van het materiaal van deze ‘content partners’ toegankelijk zijn op de VIAA-platformen voor digitale toepassingen bestemd voor onderwijs, onderzoek en andere publieksgerichte initiatieven. Dit steeds in samenspraak met de content partners en met respect voor de auteursrechten. Voor al deze aspecten blijft het Centrum in dialoog gaan met VIAA om samen met PACKED en Kunstenpunt een visie en aanpak te ontwikkelen, specifiek voor muziek en podiumkunsten.

Voor die archieven en collecties die niet in aanmerking komen voor ondersteuning door VIAA (bv. privécollecties) moedigen we in eerste instantie aan tot **herbestemming naar collectiebeherende instellingen aangesloten bij VIAA** als

content partner. Indien nodig zoekt het Centrum naar **alternatieve partners** voor digitalisering en duurzame bewaring van zowel gedigitaliseerd als *digital born* materiaal. We zetten hierbij prioritair in op gevoelige audiovisuele dragers uit de jazz, populaire muziek en volksmuziek, gezien de vele privécollecties in deze sectoren en de grote achterstand voor deze genres. Dit zal op termijn resulteren in een hogere diversiteit in gedigitaliseerd materiaal.

Partners als VIAA en PACKED zijn expert op dit terrein. Daarom zetten wij vooral in op het actueel houden van onze **digitale basiskennis** en het vergroten van kennis over **nieuwe gespecialiseerde dragers**, eigen aan muziek en podiumkunsten. Voor advies zetten we TRACKS, CEST en andere handleidingen (zie OD 2.1) in en verspreiden we praktijkvoorbeelden. Daarnaast vestigen we de aandacht op basisvormingen georganiseerd door externen en verwijzen we voor meer gespecialiseerde vragen door naar partners als VIAA, PACKED, het audioarchief van de VRT ... Zo versterken we de competenties van de kunstenaars met betrekking tot het uitvoeren van de operationele stappen in het digitaliseringsproces.

PARTNERS

VIAA, PACKED, Kunstenpunt, muziek- en podiumkunstenactoren, VRT (audioarchief)

Actie 1 Het Centrum adviseert muziek- en podiumkunstenactoren rond basiskennis van digitaal bewaren en digitaliseren

Indicatoren

- Het aantal adviezen.

Actie 2 Voor meer gespecialiseerde kennis rond digitaal bewaren en digitaliseren, die niet specifiek gerelateerd is aan muziek en podiumkunsten, verwijst het Centrum door naar organisaties met digitale expertise en, indien van toepassing, naar hun vormingsaanbod.

Indicatoren

- Het aantal doorverwijzingen.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

Actie 3 Het Centrum leidt de podiumkunsten- en muzieksector voor de digitalisering en digitale bewaring van hun audiovisuele archieven toe naar VIAA en begeleidt content partners uit de muziek- of podiumkunstensector bij de operationele stappen in het digitaliseringsproces.

Indicatoren

- Het aantal begeleidingen en adviezen.

Actie 4 Voor die archieven en collecties van afgebakende doelgroepen die niet in aanmerking komen voor ondersteuning door VIAA (bv. privécollecties) moedigt het Centrum in eerste instantie aan tot herbestemming naar collectiebeherende instellingen, aangesloten bij VIAA als *content partners*. Indien nodig zoekt het Centrum naar alternatieve partners en middelen voor digitalisering en bewaring.

Indicatoren

- De persoonlijke contacten met privé-eigenaars van audiovisuele collecties uit jazz, populaire muziek en volksmuziek.
- Het aantal herbestemmingen naar *content partners* van VIAA.
- Het aantal digitalisering door andere partners dan VIAA.

OD 2.3 Het Centrum bouwt een netwerk van potentiële herbestemmingspartners uit ter ondersteuning van de doelgroepen bij het herbestemmen van archieven en collecties

Kunstenaars, kunstorganisaties of collectioneers kunnen verschillende redenen hebben om op zoek te gaan naar een nieuwe bewaarplaats voor hun archief of collectie. Wanneer het archief of de collectie nauwelijks nog gebruikt wordt in de dagelijkse werking, kost de zorg ervoor in verhouding te veel tijd en ruimte. Ook een overlijden of het wegvallen van subsidies kan de aanleiding zijn om op zoek te gaan naar een nieuwe bestemming in het erfgoedveld.

Er is **geen collectiebeherende instelling die zich op landelijk niveau actief profileert op MPkE** in Vlaanderen. MPkE wordt bijgevolg **versnipperd bewaard, binnen en buiten het erfgoedveld**. Het is dan ook een belangrijke opdracht voor het Centrum om de **contacten met potentiële herbestemmingspartners** goed te

onderhouden, uit te breiden en hen te overtuigen van het potentieel aan MPkE in hun collectie voor onderzoek, publiekswerking, samenwerkingen met andere instellingen, etc. Het gaat om het brede veld van collectiebeherende instellingen: van lokale en regionale spelers (stad- en gemeentearchieven, lokale en regionale musea, heemkundige kringen ...) tot de conservatoriumbibliotheken en de grote collectiebeherende instellingen. Eens het erfgoed daar is herbestemd, kan het in eerste instantie goed bewaard worden, maar ook meegenomen worden in digitaliserings- of waarderingstrajecten. Het kan bovendien beschikbaar worden voor historisch en artistiek onderzoek, of door publieksgerichte initiatieven terug zijn weg vinden naar diverse publieken. Sleutelactoren binnen dit netwerk zijn Archiefbank Vlaanderen/Archiefpunt en Erfgoedbibliotheek Vlaanderen.

Daarnaast onderhoudt het Centrum ook zijn **contacten in het kunstenveld**. Zo zijn wij in eerste instantie op de hoogte van mogelijke herbestemmingsnoden om proactief contact op te nemen. Orkesten, gezelschappen, dirigenten en acteurs moeten weten dat ze bij ons terecht kunnen voor hulp bij de zoektocht naar een nieuwe plek voor hun archief of collectie. **Erfgoed mag niet verloren gaan omdat er voor deze actoren op het eerste gezicht geen duidelijk bewaarpunt is**. Indien een archief of collectie vanwege de eigenaar buiten het erfgoedveld herbestemd wordt, loopt deze het risico op minder duurzame bewaring. Kunstenaars identificeren zich soms moeilijk met de bestaande bewaarinstellingen. Bemiddeling en begeleiding bij de keuze van de bewaarplaats, de bespreking van de modaliteiten, het opstellen van overdrachtslijsten, etc. is dan ook een noodzakelijk onderdeel van het herbestemmingsproces.

Daarnaast is er de problematiek van de (veelal grote) **objecten** waarvoor geen oplossing gevonden wordt wegens gebrek aan depotruimte. In dat geval ondersteunen we de partners om de collectie zo goed mogelijk te documenteren en contextualiseren. Hiertoe breidt het Centrum de bestaande handleiding over het documenteren van kostuums (Het Firmament) uit naar het documenteren van andere grote objecten (podiumtechnisch materiaal, poppen, decors ...). We onderzoeken waar de gedocumenteerde gegevens duurzaam bewaard kunnen worden en bewaren het in afwachting bij het Centrum.

PARTNERS

Archiefbank Vlaanderen/Archiefpunt, Vlaamse Erfgoedbibliotheek, het netwerk van potentiële herbestemmingspartners van lokaal tot federaal niveau, muziek- en podiumkunstenactoren

Actie 1 Door regelmatig overleg bouwt het Centrum actief verder aan het netwerk van potentiële herbestemmingspartners. Daarnaast onderhoudt het Centrum goede contacten met het actuele muziek- en podiumkunstenveld.

Indicatoren

- De gelegde contacten, het plaatsvinden van overlegmomenten, de uitbreiding van het netwerk.

Actie 2 Het Centrum begeleidt erfgoedvormers en -beheerders van MPkE bij de overdracht van collecties en archieven naar potentiële herbestemmingspartners.

Indicatoren

- De gerealiseerde herbestemmingen.

Actie 3 Het Centrum ondersteunt herbestemmingspartners om collecties (bv. grote objecten) zo goed mogelijk te documenteren en contextualiseren. We onderzoeken waar de gedocumenteerde gegevens duurzaam bewaard kunnen worden en bewaren het in afwachting bij het Centrum.

Indicatoren

- De beschikbare handleiding.
- Het aantal gedocumenteerde collecties, intern duurzaam bewaard.

OD 2.4 Het Centrum sensibiliseert, versterkt en begeleidt de doelgroepen bij het borgen van het immaterieel cultureel erfgoed (ICE) van podiumkunsten en muziek

Na een eerste decennium ICE-beleid, kondigde minister van cultuur Sven Gatz een actualisering van het ICE-beleid aan vanaf 2018. De ICE-beleidsvisie uit 2010 zal

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

worden geüpdatet in opvolging van de Conceptnota (2016). Het Vlaamse cultureel-erfgoedbeleid wil daarbij in de toekomst (meer) aandacht hebben ‘voor erfgoed in al zijn verschijningsvormen en uit alle maatschappelijke geledingen, met oog voor het representeren van de diversiteit in de samenleving’. De voorbije jaren is in Vlaanderen intensief samengewerkt rond het uitrollen van het ICE-beleid (o.m. binnen het ICE-trekkersnetwerk). Met een intentienota (zie bijlage partnerovereenkomsten) formuleren verschillende organisaties het voornemen om in het licht van de beleidsperiode 2019-2023 binnen het zogenaamde **Domeinnetwerk Immaterieel Cultureel Erfgoed** tot onderlinge **uitwisseling, afstemming, samenwerking en versterking** te komen.

Als **ICE van muziek en podiumkunsten** beschouwen we praktijken, technieken, repertoires, of een combinatie ervan, uit een ver of recent verleden, die een gemeenschap vandaag wil doorgeven aan volgende generatie(s). Deze kunnen zich manifesteren binnen diverse disciplines (muziek, theater, dans ...), diverse genres (opera, volksdans, swingjazz, gregoriaans ...), bezettingen (fanfares, koren ...) en contexten (stoeten en processies, ambachten, oraal erfgoed ...). Op basis van de noden van de (immaterieel)erfgoedgemeenschappen bouwt het Centrum verder een **professionele werking omtrent het borgen van ICE, met oog voor het alle aspecten van het borgingsproces**.

Met oog op **verbreding en verdieping** van het inventariseren van ICE in Vlaanderen **identificeren** we samen met de erfgoedgemeenschappen hun **immaterieel-erfgoedelementen** (zie OD 1.1). In langlopende begeleidingstrajecten op maat, stellen we samen met de gemeenschappen **borgingsacties of een erfgoedzorgplan** op. Dit gebeurt al dan niet in functie van de erkenning als ICE op de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Erfgoed of de UNESCO-Lijsten. Doorheen dit proces zetten we expliciet in op **gemeenschapsvorming en -versterking**. Erfgoedgemeenschappen worden zoveel mogelijk gestimuleerd en begeleid bij de invoer van hun ICE-elementen en borgingsacties op het **Platform Immaterieel Cultureel Erfgoed** in functie van diversiteit en zichtbaarheid van ICE.

Maar om een **breed publiek** werkelijk bewust te maken van en bekend te maken met de diversiteit van het immaterieel erfgoed van muziek en podiumkunsten, lanceert het Centrum samen met de nieuwe ICE-organisatie in 2021 de **themacampagne ‘ICE & muziek en podiumkunsten’**. We visualiseren voorgaande lokalisatie- en registratieacties en zetten samen communicatie- en publieksacties op.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]
Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

Tot slot organiseren we regelmatig een overleg met partners uit de kunsten- en cultureelerfgoedsector die kennis en ervaring willen delen binnen het domein van het immaterieel erfgoed van muziek en podiumkunsten en zetten samenwerkingen op.

PARTNERS

Nieuwe ICE-organisatie, leden van het Domeinnetwerk Immaterieel Cultureel Erfgoed, FARO, (amateur)kunstensteunpunten, koepelorganisaties, oKo, erfgoedgemeenschappen rond MPkE

Actie 1 Het Centrum neemt actief deel aan de domeinoverschrijdende overlegmomenten en acties van het Domeinnetwerk Immaterieel Cultureel Erfgoed, gecoördineerd door de nieuwe ICE-organisatie.

Indicatoren

- Deelname aan de overlegmomenten en andere acties geïnitieerd door het domeinnetwerk en de wijze waarop opgebouwde kennis en ervaring gedeeld werd.
- Het aantal opgevolgde acties en trajecten.

Actie 2 Door regelmatig overleg binnen het domein van muziek en podiumkunsten zet het Centrum in op kennisdeling, samenwerking en afstemming omtrent immaterieel-erfgoedwerking van muziek en podiumkunsten.

Indicatoren

- Het plaatsvinden van het overleg, de wijze waarop opgebouwde kennis en ervaring gedeeld werd en de concrete acties die voortvloeien uit het overleg.

Actie 3 Het Centrum adviseert en ondersteunt erfgoedgemeenschappen in het uitdenken van borgingsacties en het opstellen van een erfgoedzorgplan al dan niet in functie van de erkenning als ICE op de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Erfgoed of de UNESCO-Lijsten.

Indicatoren

- De opgemaakte procesbeschrijving 'begeleiden van erfgoedgemeenschappen'.
- Het aantal begeleide gemeenschappen.
- Het aantal geregistreerde ICE-elementen en borgingsacties op het Platform Immaterieel Cultureel Erfgoed en bijgevolg een grotere diversiteit op het platform.
- Het aantal ingediende aanvragen voor de Inventaris of bij UNESCO.

Actie 4 Het Centrum lanceert samen met de nieuwe ICE-organisatie in 2021 de themacampagne 'ICE & muziek en podiumkunsten' om een breed publiek bewust te maken van en bekend te maken met de diversiteit van het immaterieel erfgoed van muziek en podiumkunsten.

Indicatoren

- De gezamenlijke communicatie- en publieksacties.
- Op het einde van de beleidsperiode is er een toename van het aantal nieuwe registraties rond muziek en podiumkunsten op immaterieelerfgoed.be vast te stellen, met een grotere diversiteit op het platform tot gevolg.
- De resultaten van de interne evaluatie tussen het Centrum en de nieuwe ICE-organisatie en de tevredenheidsenquête van de themacampagnes bij de gemeenschappen.

SD 3 Het onderzoek naar het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten is gestimuleerd en gefaciliteerd

OD 3.1 Het Centrum informeert over onderzoekers en onderzoekslacunes rond het erfgoed van muziek en podiumkunsten

Over bepaalde periodes of thema's is tot op vandaag **nauwelijks onderzoek rond MPkE** gevoerd. Er zijn lacunes in inhoudelijk (muziek- en theaterwetenschappelijk, cultuurhistorisch) en artistiek onderzoek, maar er zijn ook erfgoedtechnische en materiaalgebonden kwesties. Er bestaat bovendien geen lijst van prangende onderzoeksvragen: onderwerpen die alsnog niet opgenomen worden door actieve onderzoekers maar wel groot onderzoekspotentieel hebben en dringend onderzoek behoeven. Deze vragen kunnen leven bij de klassieke onderzoeksnetwerken, maar ook bij wie archieven of collecties van MPkE beheert of bij kunstenaars en 'dragers' van immateriële technieken en praktijken. We hanteren met andere woorden een **breed begrip van de 'onderzoeker'**: niet enkel academici maar ook experts en erfgoeddragers buiten het academische veld.

Op basis van diverse contacten in het veld vullen we de **lijst met prangende onderzoeksvragen** aan. Potentiële onderzoekers moeten hierover ook geïnformeerd worden. We publiceren deze onderzoeksvragen op onze website, doen hierrond gerichte mailings en verspreiden ze via de netwerken van opleidingsverantwoordelijken, studenten en onderzoeksorganisaties. Bovendien willen we ervoor zorgen dat al wie onderzoeksvragen heeft, doorverwezen wordt naar experts. We maken daarom de diverse onderzoekers en hun onderzoeksgebieden zichtbaar in een **expertendatabank op onze website** (zie ook OD 1.1). Voor de lancering van de online kennisdatabank integreren we de gegevens die Het Firmament en Resonant reeds verzamelden in de vorige beleidsperiode(s).

PARTNERS

Onderzoekers, experts, erfgoeddragers en hun netwerken, binnen en buiten het academische veld, media en critici, Kunstenpunt, steunpunten voor (amateur)kunsten, oKo, FARO, Actiegroep Podiumdocumentatie Vlaanderen, Belgische Vereniging voor Muziekwetenschap, International Federation for Theatre Research, International Musicological Society

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

Actie 1 Het Centrum brenge onderzoekers, binnen en buiten het academische veld, en hun onderzoeksgebieden verder in kaart en maakt deze zichtbaar in een online expertendatabank op de website van het Centrum (zie ook OD 1.1).

Indicatoren

- Vanaf de lancering, een jaarlijkse toename aan toegevoegde gegevens aan de online expertendatabank tot een aanvaardbare dekkinggraad is bereikt.
- De jaarlijkse analyse van de gebruikerscijfers van de expertendatabank.
- Minstens één tevredenheidsenquête.

Actie 2 Het Centrum peilt naar en informeert over de noden van de onderzoekers en de belangrijkste onderzoekslacunes.

Indicatoren

- Jaarlijkse update van lijst met de meest prangende onderzoeksvragen.
- Jaarlijks een gerichte communicatie-actie naar potentiële onderzoekers over mogelijke onderzoeksonderwerpen.

OD 3.2 Het Centrum ontwikkelt strategieën en instrumenten om onderzoek te stimuleren en te faciliteren

We willen vooral **dat er méér onderzoek gevoerd wordt**. Want zonder onderzoek, geen kennis en inzicht. En deze inzichten zijn dan weer noodzakelijk voor de verdere visieontwikkeling. Maar **waar vind je het bronnenmateriaal**? De archieven en collecties m.b.t. muziek- en podiumkunsten en de bijhorende ontsluitingsplatformen zijn onvoldoende vindbaar en bekend. Daarom zetten we in eerste instantie samen met Kunstenpunt verder in op het uitbouwen van een **gidswebsite voor het vinden van die archieven, collecties en documentatie**. De gidswebsite verwijst door naar de diverse erfgoed- en archiefdatabanken (o.a. Archiefbank Vlaanderen), online (ontsluitings)platformen en collectiebeherende instellingen. De online gids is bruikbaar voor diverse doelgroepen (onderwijs, liefhebbers, onderzoekers, journalisten, ...), informeert over zoekstrategieën aan de hand van voorbeeldvragen en presenteert getuigenissen van diverse onderzoekers over concrete casussen. Als onderdeel van de steun aan de Actiegroep Podiumdocumentatie Vlaanderen, i.s.m. Kunstenpunt, bouwt Het Firmament in 2018 al aan een dergelijke website voor podiumkunstendocumentatie

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

en -erfgoed. In de nieuwe beleidsperiode wordt onderzocht hoe deze of een soortgelijke website kan worden ingezet voor muziek (zie ook OD 4.1).

Het Centrum geeft advies bij de opmaak van subsidieaanvragen voor erfgoedgerelateerde onderzoeksprojecten. Daarnaast gaan we samen met vertegenwoordigers van de onderzoeks- en erfgoedgemeenschappen actief op zoek naar **complementaire instrumenten of strategieën om tegemoet te komen aan de noden van de onderzoekers of van het onderzoek** zelf. Wat kan hen echt helpen om de onderzoekslacunes aan te pakken? Als ze dat nodig achten kan het Centrum bijvoorbeeld, in samenwerking met partners, voor geselecteerde erfgoedgerelateerde onderzoeksvragen en -lacunes een ‘onderzoekspakket’ met bronnensuggesties en een selectieve bibliografie ontwikkelen en verspreiden. Om onderzoek op gang te trekken in een specifiek domein kan het Centrum bijvoorbeeld ook projectmatig contextualiserend basisonderzoek verrichten met betrekking tot MPkE of gerelateerde actoren.

PARTNERS

Zie OD 3.2

Actie 1 Het Centrum zet verder in op het uitbouwen van de gidswebsite voor het vinden van roerend MPkE (zie ook OD 4.1).

Indicatoren

- Het communicatieplan om de gidswebsite bekend te maken bij de doelgroepen en het gebruik ervan te stimuleren
- De aanpassingen en toevoegingen aan de gidswebsite.
- De jaarlijkse analyse van de gebruikerscijfers van de gidswebsite.
- Minstens één tevredenheidsenquête.
- De uitbreiding van het bestaande instrument naar muzikaal erfgoed of de uitwerking van een nieuw instrument.

Actie 2 Het Centrum adviseert bij (subsidieaanvragen voor) erfgoedgerelateerde onderzoeksprojecten.

Indicatoren

- De ingediende (en gehonoreerde) aanvragen voor onderzoeksprojecten.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

Actie 3 Samen met vertegenwoordigers van de onderzoeks- en erfgoedgemeenschappen gaat het Centrum actief op zoek naar complementaire instrumenten of strategieën om onderzoek te bevorderen.

Indicatoren

- De ontwikkelde strategieën of instrumenten.

SD 4 Het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten, in al zijn diversiteit, inspireert en is toegankelijker voor de samenleving door een betere toeleiding en presentatie

Het **potentiële publieksbereik van MPkE** is enorm; het erfgoed is immers afkomstig van twee kunstvormen die zich onderscheiden door een rechtstreeks contact met hun publiek en door een intense beleving. Het MPkE incarneert die herinnering. Het kan ingezet worden als inspiratiebron voor artistiek experiment, als aanjager voor kritische bevraging, als basismateriaal voor een heropvoering, een publicatie of een tentoonstelling, etc. Door diverse publieken naar MPkE te leiden, creëer je een **draagvlak voor dit erfgoed in de samenleving**. Bovendien verhoog je de waarde van MPkE door het vergroten van de (online) beschikbaarheid en toegankelijkheid ervan.

Het Centrum komt actief op voor de belangen van MPkE door enerzijds zelf de weg naar MPkE te tonen (OD 4.1), anderzijds door anderen te ondersteunen bij het presenteren van en toeleiden naar MPkE (OD 4.2).

OD 4.1 Het Centrum neemt publieksgerichte initiatieven en inspireert diverse publieken

Het Centrum creëert een **drempelverlagend kader** dat ervoor zorgt dat MPkE – in al zijn diversiteit – vindbaar én het potentieel ervan duidelijk wordt. Als het gevonden kan worden, is het meteen ook toegankelijker. Door een groter bereik te creëren, kan het beter ingezet worden voor allerlei doeleinden, met een grotere **zichtbaarheid van én draagvlak voor MPkE** als ultiem einddoel.

Omdat het roerend erfgoed van muziek- en podiumkunsten en de bijhorende ontsluitingsplatformen onvoldoende **vindbaar en bekend** zijn, zetten we in eerste instantie verder in op het uitbouwen van de **gidswebsite** voor het vinden van roerend MPkE (i.s.m. Kunstenpunt, zie OD 3.2). Aan de hand van **creatieve communicatiemethoden en digitale toepassingen** zetten we dan weer zelf markante archieven, collecties, (top)stukken of ‘Living Human Treasures’ en hun praktijken in de schijnwerpers. Dit met oog voor de verscheidenheid aan MPkE (roerend, immaterieel en erfgoedtypes), verschillende genres en disciplines en de (cultureel) diverse gemeenschappen die eraan verbonden zijn. Aan de hand van **(internationale) praktijkvoorbeelden** inspireren we vormers, dragers en beheerders van MPkE, zetten we hen aan tot publieksgerichte initiatieven en laten we onderzoekers en critici

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

reflecteren over MPkE. De presentaties en praktijkvoorbeelden worden zoveel mogelijk gedeeld via de kanalen van kunsten- en erfgoedpartners en waar van toepassing verspreid naar specifieke doelgroepen aan de hand van de doelgroepgerichte communicatiestrategie.

In functie van onze campagnes zetten we elk jaar zelf een beperkt aantal **publieksgerichte initiatieven** op zoals een studiedag, een lezing, een publicatie, een themawebsite of andere creatieve presentatiemethoden en digitale toepassingen. Zo presenteren we de resultaten van de eigen werking en bijgevolg ook het erfgoed dat het onderwerp vormt van het project. Via die weg bouwen we ook zelf expertise op, nodig om de doelgroepen te kunnen ondersteunen (OD 4.2). We realiseren dergelijke initiatieven zoveel mogelijk **in samenwerking met relevante partners** om kennis, expertise en kosten te delen. Bovendien mikken we op **bestaande evenementen** om mee te surfen op de communicatie en om een zo breed en divers mogelijk publiek te bereiken.

Naar aanleiding van de actualiteit of van de resultaten van eigen projecten pleit het Centrum voor een **genueanceerd debat** aan de hand van opiniestukken, interviews, lezingen of het modereren van debatten.

PARTNERS

Kunstenpunt, andere kunsten- en erfgoedpartners, media

Actie 1 Het Centrum zet in op het uitbouwen van de gidswebsite voor het vinden van roerend MPkE (zie OD 3.2).

Indicatoren

- zie OD 3.2

Actie 2 Het Centrum presenteert MPkE en inspireert met (internationale) praktijkvoorbeelden via de eigen communicatiekanalen en de kanalen van kunsten- en erfgoedpartners.

Indicatoren

- De criteria van welk erfgoed voor ons in aanmerking komt om in de schijnwerpers te plaatsen, zijn geformuleerd.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

- Het aantal presentaties van markant MPkE via eigen initiatieven en de mate waarin deze verspreid werden via kanalen van partners (bv. immaterieelerfgoed.be).

Actie 3 Het Centrum zet jaarlijks een beperkt aantal publieksgerichte initiatieven op. Dit zoveel mogelijk in samenwerking met relevante partners en in het kader van bestaande evenementen.

Indicatoren

- Jaarlijks min. 1 publieksgericht initiatief in functie van de campagne bepaald in het actieplan van dat jaar.

Actie 4 Het Centrum behartigt de belangen van MPkE door bij actuele kwesties een genuanceerd debat te bepleiten.

Indicatoren

- Het aantal interventies door middel van opiniestukken, interviews, lezingen of gemodereerde debatten, naar aanleiding van de actualiteit of van eigen projecten.

OD 4.2 Het Centrum adviseert de doelgroepen bij het toeleiden en presenteren van het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten

Het Centrum wil iedereen die MPkE wil gebruiken of tonen aan een publiek **inspireren en op weg helpen**. We doen dit door **zoveel mogelijk drempels weg te nemen**. We bundelen en communiceren o.m. tools, handleidingen en (internationale) praktijkvoorbeelden. Als het nodig is, ontwikkelen we zelf bijkomende instrumenten, steeds in samenwerking met relevante partners en complementair aan bestaande instrumenten. Wie concreet een publieksproject rond MPkE wil opzetten, kan terecht bij het Centrum voor advies op maat, per e-mail of telefoon, of tijdens een vragenuurtje. Onder bepaalde voorwaarden engageert het Centrum zich als partner van een publieksproject. Het Centrum kan in dat geval advies geven bij de opmaak van subsidieaanvragen, actief deelnemen aan stuurgroepen of adviesraden, enz.

We moedigen onze doelgroepen aan om **deel te nemen aan publieksdagen of -acties** georganiseerd door het cultureel-erfgoedveld (bv. Erfgoeddag, #ikschrijfgeschiedenis

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

...) of het kunstenveld (Week van de Amateurkunsten, Dag van de Dans ...). Ook de **Wikmediaplatformen** bieden enorme mogelijkheden om erfgoed beschikbaar te maken als (*linked*) *open data*. Samen met PACKED sporen we onze doelgroepen aan om artikels te schrijven op Wikipedia, media-materiaal te uploaden op Wikimedia Commons en data toe te voegen aan Wikidata. We organiseren schrijfsessies, stellen schrijflijsten op of bieden sjablonen aan voor een ‘goed’ artikel. Tot slot stimuleren we hen om op een **gestandaardiseerde manier hun archieven en collecties in te voeren** op Archiefbank Vlaanderen of **hun ICE-elementen te beschrijven** op het Platform Immaterieel Erfgoed (zie ook OD 1.1). Zo wordt MPkE **op een adequate manier vindbaar te maken en gepresenteerd voor diverse publieken**.

Binnenkort zal een schat aan materiaal beschikbaar worden dankzij de digitalisering van audiovisueel materiaal door VIAA (zie OD 2.2). Het materiaal van de aangesloten ‘content partners’ zal **toegankelijk zijn op de VIAA-platformen en inzetbaar zijn voor onderwijs, onderzoek en andere publieksgerichte initiatieven**. Dit steeds in samenspraak met de content partners en met respect voor de auteursrechten. In samenspraak met de podiumkunsten- en muzieksector en i.s.m. Kunstenpunt en PACKED gaan we op zoek naar zinvolle presentatievormen. Het kan bijvoorbeeld gaan om een tijdslijn over aspecten uit de theater-, dans- of muziekgeschiedenis, met daaraan gekoppeld een selectie aan beeldmateriaal.

In al deze acties trachten we de beschikbare data op platformen als VIAA, Archiefbank Vlaanderen, Wikipedia, enz. zo goed mogelijk met elkaar te verbinden.

PARTNERS

VIAA, Kunstenpunt, PACKED, Wikimedia België, oKo, FARO, Archiefbank Vlaanderen, Platform Immaterieel Erfgoed

Actie 1 Het Centrum bundelt en communiceert o.m. tools, handleidingen, (internationale) praktijkvoorbeelden, enz. om al wie MPkE wil gebruiken of tonen aan een publiek te ondersteunen en inspireren. Indien nodig, ontwikkelt het Centrum zelf bijkomende instrumenten.

Indicatoren

- De gepubliceerde en gecommuniceerde tools, handleidingen, praktijkvoorbeelden.
- De nieuw ontwikkelde instrumenten.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

- De gebruikscijfers van de website.

Actie 2 Het Centrum biedt advies op maat aan wie publieksgerichte projecten rond MPkE wil opzetten. Onder bepaalde voorwaarden engageert het Centrum zich als partner van een project.

In 2020 zullen we bv. concreet samenwerken met KADOC en Letterenhuis voor een online tentoonstellingsproject “Geschiedenis van het Vlaamsche Volkstoneel”. Het VVT werd 100 jaar geleden opgericht, in 1920. Samen met Kunstenpunt wordt een participatief luik gepland dat refereert aan het doorwerken van het ideeëngoed van het VVT, o.m. het 'in situ-theater'. Samen met KADOC en de andere partners zullen we voor dit project een aanvraag indienen voor decretale projectfinanciering.

Indicatoren

- De voorwaarden om als partner een project te steunen, zijn geformuleerd.
- Het aantal behandelde vragen.
- Het aantal partnerschappen en de gerealiseerde acties in het kader van het partnerschap.
- Het Centrum treedt op als partner in het project over het VVT.

Actie 3 Het Centrum adviseert en stimuleert de doelgroepen om MPkE op een adequate manier vindbaar te maken en te presenteren voor diverse publieken.

Indicatoren

- Het aantal adviezen en dossiers waarin het Centrum de doelgroepen heeft begeleid.
- Het aantal nieuwe of aangepaste artikels over MPkE op Wikipedia, de hoeveelheid media-materiaal geüpload op Wikimedia Commons en data toegevoegd aan Wikidata, al dan niet met rechtstreekse begeleiding van het Centrum.
- De toename van (gestandaardiseerde) beschrijvingen op Archiefbank Vlaanderen en andere platformen.

Actie 4 Het Centrum werkt in het bijzonder samen met VAAA om het gedigitaliseerde audiovisueel materiaal van de podiumkunsten en muziek te ontsluiten op de VAAA-platformen.

Indicatoren

- De gerealiseerde publieksgerichte initiatieven i.s.m. VAAA m.b.t. MPkE.
- Op het einde van de beleidsperiode is er een toename van het aandeel MPkE op de VAAA-platformen.

SD5 Het Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel is uitgebouwd tot een kwaliteitsvolle netwerkorganisatie

Onder deze doelstelling nemen we een aantal generieke principes op, eigen aan de werking van het Centrum. Voor de specifieke aspecten, verwijzen we telkens naar SD 1 t.e.m. 4.

OD 5.1 Op basis van de noden van het erfgoed en van de erfgoedgemeenschappen bouwt het Centrum voortdurend nieuwe inzichten en expertise op

Vertrekkende vanuit de noden van het erfgoed en de noden van de gemeenschappen, **breiden de medewerkers hun kennis en expertise uit** over aspecten van de zorg voor en omgang met MPkE. Ze nemen relevante literatuur door, doen aan desktop research en nemen deel aan studiedagen en congressen. Door vormingen en opleidingen te kunnen volgen, biedt het Centrum hen bovendien zoveel mogelijk kansen tot ontwikkeling binnen hun vakdomein en van de competenties die ze nodig hebben. Binnen hun vakdomein zijn ze op de hoogte van de actualiteit, (internationale) evoluties en lopende projecten. Ze nemen actief deel aan werkgroepen en overlegorganen, wonen opvoeringen bij en zijn lid van netwerkorganisaties. Door middel van de contacten met het veld, detecteren de medewerkers bovendien de noden en houden ze de vinger aan de pols. **Ze analyseren en evalueren de verzamelde informatie** op kwaliteit en inzetbaarheid in de Vlaamse context. In functie van de noden of urgenties **ontwikkelen ze zelf de nodige expertise daar waar lacunes** zijn. De verzamelde informatie wordt **op een duurzame manier intern beheerd** en wordt ingezet voor verdere visie-ontwikkeling, het uitbouwen van de dienstverlening en voor de externe communicatie.

Actie 1 De medewerkers bouwen systematisch hun kennis, expertise, competenties en netwerk uit over aspecten van de zorg voor en omgang met MPkE.

Voor de specifieke kennis, expertise en competenties nodig om een bepaalde doelstellingen te realiseren en de daaraan verbonden indicatoren, verwijzen we naar SD1, SD2 en SD3 en SD4.

Actie 2 Het Centrum biedt de medewerkers zoveel mogelijk kansen tot vorming, ontwikkeling en opleiding in functie van de uitvoering van het takenpakket of van de doelstellingen van de organisatie.

Indicatoren

- Er vinden min. 5 vormingsmomenten (incl. wiselleren) met een andere organisatie of andere vormen van uitbreiding van kennis en ervaring) per (voltijds) medewerker per jaar plaats. Dit wordt zo in de jaarplanning voorzien en er wordt een overzicht van de gevolgde studiedagen en opleidingen opgenomen in elk jaarverslag.
- Er wordt jaarlijks een significant budget voorzien in de begroting voor vormingen en de aankoop van vakliteratuur.
- Het aantal (interne) verslagen, nieuwsberichten en plan van aanpak voor de doorstroming/implementatie van de verworven kennis, expertise of competentie.

Actie 3 De medewerkers wisselen kennis en ervaring uit met collega's uit het kunsten- en erfgoedveld.

Indicatoren

- De stuurgroepen, adviesraden, commissies ... waarvan medewerkers lid zijn.
- Het aantal gepubliceerde artikels en gegeven presentaties over MPkE.

OD 5.2 Het Centrum bouwt een kwaliteitsvolle dienstverlening uit en maakt deze bekend aan de hand van een doelgroepgerichte communicatiestrategie

Op basis van de noden van het erfgoed en van de gemeenschappen ontwikkelt het Centrum **kwaliteitsvolle diensten en producten ter ondersteuning** van al wie in contact komt met MPkE. **Zelfredzaamheid, duurzaamheid, participatieve werkvormen en gemeenschapsversterking** zijn basisprincipes bij de ontwikkeling. Om onze dienstverlening zo ruim mogelijk aan te bieden, gebruiken we gepaste **digitale toepassingen** (*tutorials, webinars, chatfunctie...*). De verschillende vormen van dienstverlening die we concreet zullen aanbieden in de volgende beleidsperiode komen aan bod doorheen SD 1 t.e.m. 4.

Om ervoor te zorgen dat onze diensten opgepikt worden door de doelgroepen en daadwerkelijk gebruikt worden, is een **vertaalslag naar de verschillende doelgroepen** noodzakelijk. Het Centrum ontwikkelt daarom in 2018 een **doelgroepgerichte communicatiestrategie**, ter voorbereiding van de lancering en werking van het Centrum begin 2019. Samen met onze doelgroepen zullen we toewerken naar communicatiedoelstellingen die voor hen zouden werken wat een draagvlak creëert voor het Centrum als nieuwe organisatie. Daarnaast wordt een kernboodschap uitgewerkt voor de overkoepelende communicatie die dient ter profilering van de organisatie en als basis voor de ontwikkeling van de huisstijl, de zoektocht naar een nieuwe naam, etc.

Binnen de ontwikkelde strategie wordt voor elk project een communicatieplan opgemaakt. Het ontwikkelen en aanbieden van diensten en producten en de noodzakelijke vertaalslag naar specifieke doelgroepen gebeurt altijd **in samenwerking met de stafmedewerker verantwoordelijk voor (ondersteunen bij) toeleiden en presenteren én de stafmedewerker communicatie**. Dit om de kennis over doelgroepen, communicatie, presenteren en toeleiden zo goed mogelijk in te zetten en alle output – zowel communicatie als dienstverlening – op één lijn te krijgen.

De website, nieuwsbrief, het gebruik van sociale media etc. worden ingezet in functie van sensibilisering, het informeren over de actualiteit, het delen van de resultaten van de eigen werking en het presenteren van MPkE. De communicatie-instrumenten worden telkens ingezet in functie van de doelgroepen. De **analyse van de gebruikerscijfers en kwaliteit- en tevredenheidsonderzoek** zal dan ook permanent aandacht vragen – ook voor wat betreft de producten en diensten die we aanbieden.

Actie 1 Het Centrum ontwikkelt en biedt kwaliteitsvolle diensten en producten aan ter ondersteuning van de duurzame zorg en omgang met MPkE. Het Centrum analyseert de dienstverlening i.f.v. het gebruik, de kwaliteit en de tevredenheid.

Indicatoren

- De resultaten van de tussentijdse analyse van het gebruik van en de tevredenheid over de dienstverlening.

Voor de indicatoren m.b.t. de concrete diensten en producten die we willen ontwikkelen en aanbieden, verwijzen we naar de specifieke SD's

Actie 2 Het Centrum past een doelgroepgerichte communicatiestrategie toe in zijn werking en zet de verschillende communicatie-instrumenten in om kennis, expertise en actualiteit over MPkE zo breed én gericht mogelijk te verspreiden. Het Centrum analyseert de gevoerde communicatie i.f.v. het gebruik, de kwaliteit en de tevredenheid.

Indicatoren

- De planning en uitvoering van de doelgroepgerichte communicatiestrategie.
- Het aantal verstuurde nieuwsbrieven. We streven een gemiddelde jaarlijkse stijging qua abonnees na van 5%, vanaf 2020.
- Het aantal geposte Facebookberichten. We streven een gemiddelde jaarlijkse stijging qua abonnees na van 5%, vanaf 2020.
- De resultaten van de jaarlijkse analyse over het gebruik.
- Minstens één tevredenheidsenquête.

OD 5.3 Het Centrum speelt een voortrekkersrol in netwerken en samenwerkingen van lokaal tot internationaal niveau en wisselt kennis en ervaring uit

Een dienstverlenende organisatie kan enkel functioneren als het sterke connecties heeft met de buitenwereld. Niet enkel om de vinger aan de pols te houden bij bepaalde doelgroepen of zelf expertise op te bouwen, maar ook om met collega's en erfgoedgemeenschappen kennis en ervaringen te delen en uit te wisselen. **(Informeel) contacten leggen en onderhouden is een wezenlijk onderdeel van de werking van het Centrum** (zie KIOSK, 'Samenwerking en netwerking').

Deze contacten kunnen leiden tot concrete samenwerkingen van lokaal tot internationaal niveau, binnen het erfgoedveld en/of met kunstenaars of partners uit andere beleidsdomeinen. Het gaat enerzijds om **structurele engagementen** die we aangaan en anderzijds gaat het om **projecten** die we samen met partners realiseren. Binnen dergelijke samenwerkingen werken de partners **elk in de lijn van hun kernopdrachten zoveel mogelijk complementair aan elkaar**, werken ze samen acties uit, versterken ze elkaars werking en delen ze personeel en kosten. Ondanks de

tijd en energie die het kost, resulteert het doorgaans in een optimalere en efficiëntere ondersteuning.

De medewerkers van het Centrum zetelen in stuurgroepen, adviesraden, commissies, enz. Ze spelen bovendien een **activerende rol in bestaande netwerken** geïnitieerd door organisaties uit het erfgoed- of kunstenveld, rond een specifiek vakdomein (bv. werkgroep waarden - FARO, stuur- en werkgroep rond TRACKS - PACKED), of over transversale aspecten (bv. Domeinnetwerk Immaterieel Cultureel Erfgoed - nieuwe ICE-organisatie). Als dit een oplossing kan bieden voor een specifiek probleem, **bouwt het Centrum zelf netwerken uit** (bv. Actiegroep Podiumdocumentatie (i.s.m. Kunstenpunt)).

Het Centrum neemt ook actief deel aan **internationale platformen** als SIBMAS – Veerle Wallebroek (directeur van het Centrum) is secretaris-generaal van dit netwerk – en IAML en presenteert er regelmatig eigen projectresultaten. In de volgende beleidsperiode heeft het Centrum bij het uitbreiden van het eigen netwerk in het bijzonder oog voor actoren uit Wallonië en uit het buitenland.

In alle vormen van samenwerking of netwerking stellen de medewerkers zich op als **facilitator, bemiddelaar, inspirator, makelaar of aanjager**.

Actie 1 Het Centrum onderhoudt en legt contacten en neemt actief deel aan bestaande netwerken binnen de cultureel-erfgoedsector, over beleidsdomeinen heen en op verschillende niveaus – van lokaal tot internationaal.

Indicatoren

- De gelegde contacten, bijgewoonde overlegmomenten en concrete samenwerkingen met:
 - actoren binnen het cultureel-erfgoedveld;
 - actoren uit het kunstenveld, vormings- en onderzoeksinstellingen, of uit andere beleidsdomeinen;
 - de Vlaamse overheid en Stad Mechelen;
 - internationale actoren als SIBMAS, IAML/RISM... en actoren uit de Franstalige Gemeenschap van België.

Voor specifieke samenwerkingen en netwerken gekoppeld aan een bepaalde doelstelling, verwijzen we naar SD1 t.e.m. SD4.

Actie 2 Het Centrum bouwt zelf netwerken uit en coördineert de activiteiten binnen deze netwerken.

Voor specifieke netwerken gekoppeld aan een bepaalde doelstelling, verwijzen we naar SD1 t.e.m. SD4.

OD 5.4 Het Centrum zet de principes van duurzaamheid, diversiteit en participatie actief in bij de eigen werking en draagt deze uit naar de doelgroepen

Het Centrum draagt de principes van duurzaamheid, participatie en diversiteit hoog in het vaandel. Dit **weerspiegelt zich consequent in de missie en visie, de doelstellingen en de acties.**

Het Centrum engageert zich om bij te dragen aan de realisatie van de **duurzame ontwikkelingsdoelstellingen** van de Verenigde Naties (Agenda 2030). Vanuit een centraal gelegen locatie, bereikbaar met het openbaar vervoer, onderneemt het Centrum concrete acties om duurzamer en maatschappelijk verantwoord te werken.

Het Centrum wil daarnaast een blijvende impact hebben op zowel het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten als op de verschillende doelgroepen. Principes als **zelfredzaamheid en gemeenschapsversterking** zijn daarom een vertrekpunt bij de ontwikkeling van onze dienstverlening. Het Centrum zet in het bijzonder in op **digitale duurzaamheid** binnen de organisatie en in de dienstverlening. Met het oog op interne kennisdeling en de overdracht van kennis naar nieuwe medewerkers ontwikkelen we een interne digitale strategie, we stimuleren de doelgroepen om te werken met standaarden en *open data* en we onderzoeken het gebruik van (duurzame) digitale toepassingen. Tot slot is het Centrum een organisatie van mensen. We creëren een **flexibele en menselijke werkomgeving** en creëren hiervoor een kader binnen het Arbeidsreglement. Evenwicht tussen werk en privéleven en aandacht voor vorming en persoonlijke ontwikkeling zijn de voornaamste aspecten.

Participatief werken is een ander fundament van de organisatie. De ontwikkelde dienstverlening komt tegemoet aan de noden van de erfgoedgemeenschappen en

worden waar mogelijk in samenspraak ontwikkeld of in participatieve vormen aangeboden. De doelgroepen worden actief en regelmatig betrokken bij de realisatie van de doelstellingen (bv. werkgroepen) en de werking van het Centrum (bv. algemene vergadering). Aan de hand van een communicatiestrategie, tot stand gekomen met de doelgroepen, worden deze gericht en op maat benaderd.

Het Centrum hecht tot slot veel **belang aan diversiteit**, wat zich uit op verschillende fronten. We ontwikkelen bijvoorbeeld diensten en producten in verschillende vormen (bv. online, offline) en met oog voor de soorten erfgoed (roerend, immaterieel en diverse erfgoedtypes), voor de (cultureel) diverse gemeenschappen (amateurs en professionelen) en de verschillende genres en disciplines. De communicatiestrategie wordt participatief ontwikkeld en doelgroepgericht ingezet. Door samenwerkingen trachten we diverse publieken in de samenleving te bereiken. Binnen de organisatie wordt zowel voor medewerkers als bestuur een gelijkkansenbeleid gevoerd waarbij kwaliteiten van mensen doorslaggevend zijn, ongeacht hun geslacht, leeftijd, geloofs- of filosofische overtuiging, afkomst, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, vermogen, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, lichamelijk kenmerk of fysieke beperking.

De opdrachten ‘waken over (digitale) duurzaamheid’, ‘waken over participatie’ en ‘waken over diversiteit’ **worden toegevoegd aan de functiebeschrijving** van bepaalde medewerkers om op te volgen binnen de interne werking van de organisatie en de externe dienstverlening.

Hieronder worden enkel de acties m.b.t. duurzaamheid, participatie en diversiteit **binnen de werking van de organisatie** opgenomen. Voor de wijze waarop de principes verwerkt werden in de ontwikkeling en het aanbod van onze dienstverlening, verwijzen we naar SD1 t.e.m. SD4.

Actie 1 Het Centrum verlaagt het energieverbruik in de kantoorruimte tegen het einde van de beleidsperiode en voert een consequent recyclagebeleid.

Indicatoren

- De verlaging van het energieverbruik tegen het einde van de beleidsperiode.

- Het genereren van een minimum aan restafval. Er wordt maximaal gerecycleerd. Er zijn maatregelen geïmplementeerd om afval te vermijden.

Actie 2 Het Centrum evalueert de keuze van energieleverancier in functie van de wijze waarop de stroom uit hernieuwbare bronnen opgewekt wordt en de keuze van bankinstelling in functie van de wijze waarop het geld ingezet wordt voor positieve sociale, ecologische en culturele verandering.

Indicatoren

- Het Centrum kiest bewust voor haar energieleverancier en bankinstelling.

Actie 3 Het Centrum vergoedt het woon-werkverkeer met de fiets en het openbaar vervoer aan 100%. Vervoerskosten met de eigen wagen en/of via autodelen worden enkel vergoed in het kader van werkverplaatsingen.

Indicatoren

- Alle medewerkers geven de voorkeur aan fiets en openbaar vervoer. Verplaatsingen met de wagen vormen een uitzondering en worden gemotiveerd.

Actie 4 Het Centrum biedt de medewerkers zoveel mogelijk kansen tot vorming, ontwikkeling en opleiding in functie van de uitvoering van het takenpakket of van de doelstellingen van de organisatie.

Indicatoren

- Zie OD 5.1, actie 2.

Actie 5 De medewerkers hebben flexibele begin- en einduren van de werkdag, mogen volgens bepaalde afspraken thuis werken, registreren de werktijd in een online systeem (werktijd.be) en nemen consequent hun overuren op.

Indicatoren

- De opname van deze principes in het Arbeidsreglement en toepassing ervan door de medewerkers.

Actie 6 Het Centrum voert een interne digitale strategie om de infrastructuur, werkprocessen en resultaten te verduurzamen.

Indicatoren

- De richtlijnen voor het digitaal archiefbeheer worden door de medewerkers toegepast.
- Op geregelde tijdstippen wordt van de gemeenschappelijke server een backup gemaakt.
- Het plaatsvinden van een jaarlijkse digitale *trash day*.

Actie 7 De doelgroepen en de medewerkers worden actief en regelmatig betrokken bij de realisatie van de doelstellingen en de werking van het Centrum. Aan de hand van een communicatiestrategie worden deze gericht benaderd.

Indicatoren

- De samenstelling van de algemene vergadering.
- Het overleg met de medewerkers i.f.v. de opmaak van het actieplan en het beleidsplan, het tweewekelijks intern overleg met de medewerkers.
- De toepassing van de doelgroepgerichte communicatiestrategie.

Voor de wijze waarop de doelgroepen betrokken worden bij de realisatie van de verschillende doelstellingen, verwijzen we naar SD1 t.e.m. SD4

Actie 8 Het Centrum past diversiteit op verschillende fronten toe: Het Centrum ontwikkelt diensten en producten in verschillende vormen, met oog voor soorten erfgoed (roerend, immaterieel en erfgoedtypes), cultureel diverse gemeenschappen en verschillende genres en disciplines (amateurs en professionelen). Communicatie- instrumenten worden doelgroepgericht ingezet en door samenwerkingen trachten we diverse publieken in de samenleving te bereiken. Binnen de organisatie wordt zowel voor medewerkers als bestuur een gelijkekansenbeleid gevoerd.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

Indicatoren

- Het principe van gelijkekansenbeleid dat opgenomen wordt in vacatures voor nieuwe medewerkers en bestuurders.

Voor de wijze waarop het principe van diversiteit gehanteerd wordt voor de realisatie van de verschillende doelstellingen, verwijzen we naar SD1 t.e.m. SD4.

Voor de wijze waarop de communicatie-instrumenten doelgroepgericht ingezet worden, verwijzen we naar OD 5.2.

OD 5.5 Het Centrum voert een gedegen zakelijk beleid en een kwaliteitsvolle werking

Een degelijk zakelijk beleid omvat een **gedegen en transparant financieel, personeels- en verloningsbeleid**, aangestuurd door de algemene vergadering en raad van bestuur en uitgevoerd door de directeur. Daarnaast is een **regelmatige evaluatie van de werking** onontbeerlijk om een kwaliteitsvolle werking te kunnen garanderen. Zowel de interne werking als de output van de organisatie vormen het onderwerp van de evaluatie. Door te evalueren, weten we of we al dan niet goede resultaten hebben behaald en hoe dat resultaat werd behaald. Als er geen kwaliteit geleverd werd of doelgroepen ontevreden waren, weten we door te evalueren waar er verbeterd moet worden. Als er wel kwaliteit geleverd werd en iedereen tevreden was, weten we hoe dat tot stand kwam. Aangezien de medewerkers de link zijn naar de doelgroepen is ook hun tevredenheid belangrijk.

Om te kunnen evalueren bevat onze visie een aantal **waarden die als toetssteen en kwaliteitscriterium dienen**. We brengen de **generieke processen** in kaart op het vlak van expertiseopbouw, ontwikkeling en aanbieden van diensten en producten, projectwerking, communicatie, administratie, financiën, personeel etc. en koppelen hier indicatoren aan. Daarnaast formuleren we op basis van de doelstellingen **jaarlijks in het actieplan concrete acties**, met daaraan gekoppeld duidelijke indicatoren, personeel en middelen. Tot slot **verzamelen we geobjectiveerde informatie en cijfermateriaal** als vertrekpunt voor de evaluatie. Door al deze aspecten mee te nemen in het evaluatieproces kunnen we de kwaliteit van de output én van de interne werking **verbeteren**.

We engageren ons ook om op zoek te gaan naar **bijkomende middelen** om onze werking te financieren, aanvullend op de werkingssubsidies van de Vlaamse overheid. We volgen de aanbevelingen de Vlaamse overheid uit de ‘Conceptnota aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap’.

In navolging van de fusie zet het Centrum in de beginfase van de beleidsperiode de **integratie verder van de organisatieprocessen, -structuren en –culturen van Resonant en Het Firmament in de nieuwe organisatie**. Het gaat onder meer om de integratie van de instrumenten m.b.t. overlegstructuren en intern informatiebeheer, e-mail, digitale agenda’s, werktijdregistratie en bibliotheek, de opmaak van een eengemaakt arbeidsreglement en functieprofielen, de integratie van de boekhouding, enz.

Actie 1 Het Centrum organiseert haar werking volgens een duidelijke beleids- en planningscyclus.

Indicatoren

- Een jaarlijkse bijeenkomst met het hele team i.f.v. de globale planning, opvolging, evaluatie en bijsturing van de uitvoering van de doelstellingen. Op basis van de evaluatie en verbeterpunten, de opmaak van acties en indicatoren voor het daaropvolgende werkingsjaar.
- Minstens tweemaal per jaar het overlopen van het actieplan samen met de medewerkers i.f.v. mogelijke bijstellingen in het lopende werkingsjaar.
- Minstens maandelijks een overleg binnen de teams en regelmatig overleg met het gehele team.
- De rapportering aan de Vlaamse overheid en de eigen raad van bestuur en algemene vergadering over (evaluatie van) de werking en de financiën.

Actie 2 Het Centrum verzamelt geobjectiverde informatie i.f.v. de evaluatie van de interne werking en de kwaliteit van en tevredenheid over de output.

Indicatoren

- Het jaarlijks versturen van evaluatieformulieren voor minstens de helft van de eigen activiteiten.
- De jaarlijkse analyse van de gebruikscijfers van de website, de nieuwsbrief en sociale media.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

- De jaarlijkse analyse van de cijfers en informatie over de behandelde vragen.
- De gevoerde functioneringsgesprekken met de medewerkers.

Actie 3 Het Centrum voert een transparant en verantwoord financieel beleid waarvan de raad van bestuur de uitvoering controleert.

Indicatoren

- De regelmatige update van de boekhouding door de office manager.
- De controle ervan door de directeur en de penningmeester.
- De rapportering aan de raad van bestuur.
- De jaarlijkse controle door een externe bedrijfsrevisor.
- Het opvragen en vergelijken van meerdere offertes of het toepassen van de wet op overheidsopdrachten indien van toepassing.

Actie 4 Het Centrum onderzoekt pistes m.b.t. aanvullende financiering in functie van de bijkomende financiering van de eigen werking, maar ook in functie van het ondersteunen van onze doelgroepen in hun zoektocht naar bijkomende middelen.

Indicatoren

- Het Centrum slaagt er regelmatig in om andere financiering te verwerven.

Actie 5 Het Centrum voert een ontwikkeld personeelsbeleid en een correct verloningsbeleid.

Indicatoren

- Het voeren van jaarlijkse functioneringsgesprekken op basis van functiebeschrijvingen.
- De verloning volgens PC 329.01 en de correcte inschaling van functies.

Actie 6 De raad van bestuur ziet toe op de correcte naleving van de bevoegdheden en procedures zoals opgenomen in het huishoudelijk reglement, de

deontologische code en het arbeidsreglement en zal deze ook periodiek evalueren.

Indicatoren

- De relevante documenten die voorzien zijn van een revisiedatum en van de naam van de persoon die verantwoordelijk is voor de revisie.
- De deontologische code ondertekend door alle bestuurders.

Actie 7 Het Centrum draagt zorg voor het eigen papieren en digitaal archief en controleert de interne afspraken die de medewerkers moeten nakomen voor de omgang met het archief.

Indicatoren

- De jaarlijkse digitale *trash day*.
- De regelmatige back-up van het digitale bestanden.
- De afspraken met Stadarchief Mechelen m.b.t. de overdracht van het statisch archief.

3. Campagnes

Om daadwerkelijk het verschil te kunnen maken voor het erfgoed zelf en voor de gemeenschappen, **gaan we binnen de werking projectmatig te werk**. Door pragmatische keuzes te maken is het haalbaar om **stap voor stap verder te werken aan het zichtbaar maken van de rijkdom en verscheidenheid van MPkE en de diverse gemeenschappen**. In functie van de noden die we proactief wensen aan te pakken, bepalen we jaarlijks een tweetal projecten in het actieplan – de zogenaamde ‘**campagnes**’. Terwijl in 2016 en 2017 heel wat tijd geïnvesteerd werd in het uitstippelen van het fusietraject, het leggen van een gezonde basis voor de nieuwe organisatie en het uittekenen van een overkoepelende benadering voor muziek en podiumkunsten, zetten we in 2018 verdere stappen om die nieuwe werking concreet gestalte te geven, onder meer wat betreft het voorbereiden van de campagnes binnen de werking.

We werkten alvast een **aantal voorbeelden** uit:

- Roerend erfgoed van gesubsidieerde actoren sinds 1975;
- ICE & muziek en podiumkunsten;
- Podiumtechnisch erfgoed;
- Het erfgoed van ballet in Vlaanderen, n.a.v. 50 jaar Ballet (van) Vlaanderen in 2019;
- Geschiedenis, beleving en toekomst van hiphop en urban dance in Vlaanderen en Brussel;
- Audiovisuele collecties veldwerkers volksmuziek en onderzoek naar audiovisuele collecties bij interculturele organisaties;
- Archieven van jazzclubs.

1. Roerend erfgoed van gesubsidieerde actoren sinds 1975

Vanaf 2018 plannen we een update van bestaande beschrijvingen, alsook bijkomende lokalisatie van erfgoed van structureel gesubsidieerde podiumkunstenactoren sinds 1975 (Theaterdecreet). De resultaten van de grootschalige registratiecampagnes door het Vlaams Theater Instituut (teksttheater, 2002-2005), nu opgegaan in Kunstenpunt, en Het Firmament (figurentheater, 2005-2009) zijn intussen verouderd en dekken niet het hele veld. De focus ligt op organisatie-archieven, maar we vragen ook naar belangrijke gerelateerde individuele kunstenaarsarchieven die tot nu toe voor podiumkunsten zelden geregistreerd werden. In de loop van de volgende beleidsperiode onderzoeken we dit vervolgens ook op basis van de (historische) veldtekening van gesubsidieerde actoren in het muziekveld (die daar een veel kleiner aandeel innamen dan in het podiumkunstenveld).

Naast het in kaart brengen en beschrijven (OD 1.1), zorgen we er ook voor dat dit erfgoed vindbaar is via online platformen (o.a. Archiefbank Vlaanderen en de geplande gidswebsite) (OD 4.1). We geven desgewenst ook advies over archiefzorg (OD 2.1, 2.2), waardering (OD 1.2) en herbestemming (OD 2.3).

In andere projecten zullen we, volgens te bepalen criteria, aandacht besteden aan het in kaart brengen en vindbaar maken van het erfgoed van ‘professionele’ actoren die uit de boot van de structurele subsidiëring vielen of er niet voor in aanmerking kwamen.

Mogelijke partners

Kunstenpunt, oKo, de betrokken erfgoedbeheerders, individuele experts

2. ICE & muziek en podiumkunsten

Het immaterieel cultureel erfgoed (ICE) dat in Vlaanderen leeft, is veel ruimer en diverser dan wat op basis van het sinds 2006 gevoerde ICE-beleid in Vlaanderen in beeld komt met de opgezette instrumenten voor het inventariseren van ICE (m.n. het Platform Immaterieel Erfgoed en de Inventaris). Buiten enkele elementen en borgingsacties, zijn muziek en podiumkunsten ondervertegenwoordigd, ondanks de actuele rijkdom van dit immaterieel erfgoed. Om enerzijds een breed publiek en anderzijds de muziek- en podiumkunstensector zelf, werkelijk bewust te maken van en bekend te maken met de diversiteit van dit immaterieel erfgoed, lanceert het Centrum samen met de nieuwe ICE-organisatie in 2021 de themacampagne 'ICE & muziek en podiumkunsten'. Met deze campagne bouwen we duurzame contacten met erfgoedgemeenschappen en -actoren op, die kunnen resulteren in langlopende begeleidingstrajecten voor het borgen van ICE.

Mogelijke onderdelen van dit project:

- Verder in kaart brengen van immaterieel erfgoed en de bijhorende erfgoedgemeenschappen d.m.v. gerichte en publiek zichtbare acties bv. op evenementen van kunstenpartners (OD1.1).
- Organisatie van vormingen en begeleiding op maat voor de invoer op het Platform, specifiek voor erfgoedgemeenschappen uit muziek en podiumkunsten (OD1.1 en OD2.5).
- Officiële aftrap en einde van het campagnejaar (met presentatie van de projectresultaten), met aandacht in verschillende media (OD4.1).

Mogelijke partners

Nieuwe ICE-organisatie, (amateur)kunstensteunpunten, oKo, media

3. Podiumtechnisch erfgoed

Podiumtechniek is al eeuwenlang bepalend voor voorstellingen en concerten. Toch zijn veel organisaties zich niet bewust van het belang of de waarde van deze apparatuur. De grootte van de toestellen maakt dat ze niet lang bewaard blijven. Technische documentatie wordt bovendien vaak niet gearchiveerd. Niet alleen machinerie, maar ook lichtplannen, *cue lists*, technische brochures of inventarissen gaan hierdoor verloren. Daarnaast zijn de getuigen die de hele technische evolutie hebben meegemaakt stilaan aan het verdwijnen. Zo treedt er een nieuwe generatie podiumtechnici aan die geen idee heeft hoe historische machinerie te bedienen. Kennis van die technische geschiedenis is echter noodzakelijk om voorstellingen te kunnen reconstrueren. Zonder technische en organisatorische context kan het scènebeeld niet worden bestudeerd of hernomen.

Mogelijke onderdelen van dit project:

- De experts, erfgoedgemeenschap, het versnipperd bewaarde erfgoed en de noden hieromtrent in kaart brengen, samen met experts en de erfgoedgemeenschap (OD1.1).
- Het waarderen van podiumtechnisch erfgoed faciliteren en een visie ontwikkelen op benodigde bewaarinfrastructuur en herbestemmingsmogelijkheden, in dialoog met belanghebbenden (OD1.3).
- De erfgoedgemeenschap ondersteunen bij het technisch documenteren van dit roerende erfgoed en het documenteren van bedieningstechnieken (OD1.4).
- De bestaande kennis verzamelen en ontsluiten en verder onderzoek naar geschiedenis en evolutie van podiumtechniek faciliteren (incl. *oral history*) (OD3.1).
- Resultaten van het project publiceren op een educatieve en interactieve website en media-aandacht vragen voor de waarde van en specifieke uitdagingen in de omgang met podiumtechnisch erfgoed (OD4.1).

Mogelijke partners

RITCS, Museum Vleeshuis, ETWIE/MIAT

4. Het erfgoed van ballet in Vlaanderen, n.a.v. 50 jaar Ballet (van) Vlaanderen in 2019

In het najaar van 2019 viert Ballet (van) Vlaanderen zijn 50-jarig jubileum. Naar aanleiding daarvan plannen we een breder project dat start in 2018 en doorloopt in 2019. Bevoorrechte getuigen worden ouder, archieven dreigen te verdwijnen en er is geen noemenswaardig onderzoek naar (de geschiedenis van) ballet(cultuur) in Vlaanderen. Als immaterieel erfgoed lijkt het springlevend in balletscholen op lager en middelbaar niveau, maar staat het onder (gepercipieerde of reële) druk in het professionele kunstenveld en in het hoger dansonderwijs.

Mogelijke onderdelen van het project:

- (Historische) actoren en roerend en immaterieel erfgoed i.v.m. Ballet (van) Vlaanderen (of i.v.m. professionele balletactiviteit in Vlaanderen sinds 1945) in kaart brengen, samen met experts en de erfgoedgemeenschap, met bijzondere aandacht voor privécollecties bij (voormalige) dansers of verzamelaars (OD 1.1).
- De projectresultaten online vindbaar en zichtbaar maken en Ballet Vlaanderen ondersteunen bij de presentatie van hun erfgoed (SD 4).
- Het ondersteunen van Ballet Vlaanderen en eventueel andere relevante beheerders bij behoud en beheer, inclusief digitalisering en digitaal beheer, en eventuele herbestemming (OD2.3).
- Het faciliteren van onderzoek naar geschiedenis en betekenis van Ballet Vlaanderen of van ballet in Vlaanderen sinds 1945 (incl. *oral history*) (SD 3) en van kritisch debat over het belang van het ballet in professionele en amateurkunstenveld vandaag (OD 4.1).

Mogelijk uit te breiden naar:

- De erfgoedgemeenschap ondersteunen bij (de reflectie over) het documenteren van immateriële aspecten (repertoire, creatie, doceren, technieken) (OD 1.4) en het borgen ervan (OD 2.4)
- Het in kaart gebrachte erfgoed waarderen (OD 1.2) en een visie ontwikkelen, in dialoog met belanghebbenden, op benodigde bewaarinfrastructuur en herbestemmingsmogelijkheden (OD 1.3).

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

Mogelijke partners

Opera Ballet Vlaanderen, Kunstenpunt, Danspunt, oKo, Dag van de Dans, AP Hogeschool/Koninklijk Conservatorium Antwerpen, DKO, Jeugd&Dans, De Munt, Maurice Béjart Huis (Brussel), individuele dansers, experts en erfgenamen

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

5. Geschiedenis, beleving en toekomst van hiphop en urban dance in Vlaanderen en Brussel

Hiphop en urban dance, straatkunsten bij uitstek, zijn uitgegroeid tot vormen die alomtegenwoordig zijn op de televisie, in de muziekindustrie én in de hedendaagse danswereld. Toch gaat het om volwaardige cultuuruitingen met een eigen context en traditie. In Vlaanderen en Brussel is er nog maar weinig onderzoek verricht naar transmissie en netwerken in dit 'glokale' en stedelijke fenomeen. Met dit project willen we jongeren in superdiverse steden laten ervaren dat hun passie ook erfgoedwaarde heeft. Het Antwerpse project van MAS rond streetdance (2017 – 2018) dient daarbij als vertrekpunt.

Mogelijke onderdelen van het project:

- Experten, netwerken, erfgoed en noden hieromtrent in kaart brengen, samen met de erfgoedgemeenschap (OD1.1).
- De erfgoedgemeenschap stimuleren tot en ondersteunen bij (de reflectie over) het documenteren van immateriële aspecten (repertoire, praktijken, technieken) (OD 1.3) en het borgen ervan (OD 2.5).
- Onderzoek naar (geschiedenis van) hiphop en urban dance in Vlaanderen Brussel faciliteren (OD3.1 en 3.2).
- De erfgoedgemeenschap begeleiden bij het benoemen en beschrijven van hun immaterieel erfgoed en borgingsacties op het Platform Immaterieel Erfgoed (OD1.1).
- Presentatie van de projectresultaten op een publieksevenement en/of verwerking tot een educatief instrument (afhankelijk van de noden en wensen van de erfgoedgemeenschap) (OD4.1).

Mogelijke partners

MAS, BOZAR, Kunstenpunt, Danspunt, Poppunt, Museum of Pop (Jan De Boever/N9 Eeklo), muziekclubs (o.a. Democrazy), jeugthuizen

6. Audiovisuele collecties veldwerkers volksmuziek en onderzoek naar audiovisuele collecties bij interculturele organisaties

Voor de volksmuziek gaan de eerste geschreven bronnen terug tot de middeleeuwen, het systematisch optekenen van liederen – ingegeven door romantische idealen – groeide vanaf de 19de eeuw en liep verder in de 20ste eeuw. Vanaf de jaren 1960 kreeg het verzamelen van volksliederen en instrumentale muziek in Vlaanderen een nieuwe impuls met de onderzoekersmuzikanten/veldwerkers (o.m. Roger Hessel, Hubert Boone, Herman Dewit, Wim Bosmans). De technologie liet het stilaan toe om ter plaatse meer en betere opnames te kunnen maken (vaak op magnetische banden). Intussen zijn dit bedreigde opnames die nood hebben aan digitalisering. Voorbereidend werk inzake lokalisatie gebeurde reeds door Resonant voor het erfgoed dat nog niet in een collectiebeherende instelling berust. Een deel van de audiocollecties én het gehele bijhorende archief (onderzoeksdokumentatie, transcripties ...) wordt vaak nog door de veldwerkers zelf bewaard of werd overgedragen naar organisaties die erfgoedzorg niet als kerntaak hebben. Bijgevolg ontbreken de middelen en het juiste netwerk om ondersteuning te krijgen.

Een parallel kan worden getrokken naar de audiovisuele opnames bij interculturele organisaties. Op basis van de bewaarproblematiek voor de audiovisuele dragers, het bijkomend onderzoek voor lokalisatie van audiovisuele collecties met betrekking tot volksmuziek in de bewaarinstellingen en de resultaten uit erfgoedsector rond het werken met interculturele organisaties (o.m. stafkaart migrantenerfgoed, het lokalisatieproject van Resonant in de mijnstreek en het gezamenlijk Kantutaproject met Het Firmament) onderzoekt het Centrum in hoeverre deze organisaties inzetten op het maken en bewaren van beeld- en geluidsopnames.

Erfgoedacties als het verder in kaart brengen en registreren van de audiovisuele collecties van de veldwerkers volksmuziek met de daaraan verbonden immateriële erfgoedelementen (OD1.1); ontwikkelen van een waarderingskader voor de audiovisuele dragers (OD1.2), al dan niet met een herbestemming hiervan (OD1.3 en OD2.3); advies voor archiefzorg (OD2.1); de digitalisering van dergelijke collecties en de ondersteuning bij metadatering (OD2.2 i.s.m. VIAA of een andere partner), vergroten de kansen voor onderzoek voor deze collecties en creëren een betere zichtbaarheid ervan. Vanuit de projectresultaten kan vervolgens gepeild worden hoe dit project een werking rond ICE kan stimuleren (OD1.4, OD 2.5).

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

Het onderzoek naar het in kaart brengen van audiovisuele collecties bij interculturele organisaties vertrekt vanuit muziekorganisaties die deze muziek programmeren en ondersteunen (bijv. Muziekpublique Brussel, De Centrale Gent, De Vaartkapoen Molenbeek) en koepelorganisaties die interculturele verenigingen ondersteunen (bijv. AiF+, Minderhedenforum). Verder is het identificeren en benoemen van immateriële erfgoedelementen de basis om de audiovisuele collecties in kaart te brengen (OD1.1, OD1.4). Uit de resultaten van en de opgebouwde expertise uit dit onderzoek zal blijken in hoeverre tijdens deze beleidsperiode hierop ingezet kan worden in functie van SD3 en SD4.

Mogelijke partners

Muziekmozaïek, Kunstenpunt, VRT-Audioarchief, VIAA, erfgoedcellen, heem- en volkskundige organisaties en de nieuwe fusieorganisatie LECA-Heemkunde, collectiebeherende instellingen (o.m. Koninklijke Bibliotheek, KADOC, Amsab, Huis van Alijn), Nekka/ANZ, Nederlandse Liederbank, Archiefbank Vlaanderen

7. Archieven van jazzclubs

In tegenstelling tot de grotere collecties jazz erfgoed die o.m. in het MIM, de Muziekafdeling van de Koninklijke Bibliotheek en de bibliotheek van het conservatorium van Antwerpen zijn ondergebracht, zijn de archieven van jazzclubs nog niet/weinig in kaart gebracht en berusten grotendeels in de privésfeer. Deze archieven illustreren de jazzscene in Vlaanderen en Brussel, de perceptie bij het publiek en het netwerk van jazzmuzikanten. Tot op zekere hoogte documenteren ze ook de carrières van de jazzmuzikanten en –ensembles. Historisch gezien (de oudste clubs dateren van het interbellum), zijn de jazzclubs belangrijk voor de vestiging van jazz als genre in België, zowel in stedelijke gebieden als daarbuiten. Vandaag zijn de clubs nog belangrijk plaatsen voor experiment. De vandaag nog actieve clubs gaan terug tot de jaren 1950-1960 en zijn vaak het levenswerk van de babyboomers (cfr. de collectie Juul Anthonissen).

Het in kaart brengen van de archieven van de jazzclubs en de beheerders ervan begeleiden in het registreren van dit erfgoed (OD1.1), laat toe om onderzoek naar de jazzcultuur en zijn muzikanten te stimuleren (SD3 en SD4). Er is nauwelijks onderzoek gedaan naar intermediaire structuren of ondersteunende personen en organisaties.

Aangezien deze archieven hoofdzakelijke nog in de privésfeer zitten bij beheerders van vaak hoge leeftijd, is ondersteuning in archiefzorg en begeleiding bij digitalisering wenselijk (OD2.1 en 2.2). Het uitwerken van een waarderingskader (OD1.2 en 1.3) en het aanbieden van praktijkvoorbeelden (OD2.1) kan een stimulans zijn voor de privébeheerders om zorg te dragen voor hun erfgoed.

Mogelijke partners

Kunstenpunt, Muziekmozaïek, Les Lundis d'Hortense, Nederlands Jazzarchief, jazzonderzoekers

4. Verhouding VTE - doelstellingen - personeelskost - werkingskost

In onderstaande tabel nemen we per strategische en operationele doelstelling een overzicht op van de verwachte personeelsinzet, personeel- en werkingskosten. Heel wat acties vergen in hoofdzaak personeelstijd, maar we willen de komende beleidsperiode ruimte maken en houden om zichtbare output te realiseren op basis van de werking die we zelf opzetten en/of ondersteunen. Voor de berekeningen verwijzen we naar de begroting, tabblad 'eigen stramien'.

De **personeelsinzet** werd verdeeld over de 5 strategische en 17 operationele doelstellingen op basis van wat we verwachten aan de benodigde personeelstijd om de doelstellingen te realiseren. We gingen uit van 220 werkdagen voor een voltijds medewerker, met een gemiddelde van 20 werkdagen per maand x 11 maanden (recht op 1 maand vakantie). Voor de inhoudelijke werking werd ervan uitgegaan dat 80% van de tijd besteed wordt aan basiswerking (structureel en projectmatig). Daarnaast benoemen we expliciet de tijd die nodig is voor 'interne, dagelijkse werking'. Hiermee bedoelen we de tijd die gaat naar teamoverleg, klankbord zijn voor een collega, de eigen administratie, meedenken over het beleid, dienstverplaatsingen tijdens de uren, etc. We voorzien hiervoor 20% van de tijd.

De **personeelskosten** werden op basis van de verwachte inzet berekend.

De **werkingskosten** werden berekend op basis van de kosten opgenomen onder 'diverse goederen en diensten' in verhouding tot het aantal VTE. Voor de rubriek 'kennis- en expertisedeling' vertrokken we van het gemiddelde per jaar, berekend over de beleidsperiode. De output van de zogenaamde 'campagnes' wordt immers telkens in samenspraak met de betrokken gemeenschappen en partners bepaald en is afhankelijk van de noden en de wijze waarop de resultaten het best duurzaam verankerd worden. We gaan er echter van uit dat we minstens een aantal publieksgerichte initiatieven zullen opzetten. Voor meer duiding verwijzen we naar de toelichting bij de begroting. Omwille van de daling van de afschrijvingen vermindert het budget op het einde van de beleidsperiode voor wat betreft de werkingskosten.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren

2019-2023

Dit overzicht geeft ons een beeld van de inzet van personeel en werking per strategische en operationele doelstelling. Het biedt ons bovendien de mogelijkheid om op basis van de jaarlijkse plannings- en evaluatiecyclus bijstellingen te doen van de personeels- en werkingsinzet.

Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel [werktitel]

Doelstellingen - acties - indicatoren
2019-2023

SD1	Het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten, in al zijn diversiteit, is verder in kaart gebracht, gedocumenteerd en gewaardeerd		
-----	---	--	--

	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	2,80	177 923,45 €	30 589,79 €
2020	2,80	180 484,59 €	29 979,03 €
2021	2,80	182 930,54 €	30 072,67 €
2022	2,80	186 977,07 €	27 894,89 €
2023	2,80	191 066,34 €	27 852,85 €

OD1.1 Samen met de doelgroepen brengt het Centrum het erfgoed in kaart en bevordert het de gestandaardiseerde beschrijving

OD1.2 Samen met de belanghebbenden ontwikkelt het Centrum waarderingkaders en begeleidt het waarderingstrajecten

OD1.3 Het Centrum werkt participatief toe naar een visie op het te bewaren erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel en op de benodigde bewaarinfrastructuur

OD1.4 Het Centrum stimuleert en faciliteert het duurzaam en kwaliteitsvol documenteren van het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten

	OD1.1			OD1.2			OD1.3			OD1.4		
	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	1,98	125 932,83 €	21 651,21 €	0,44	27 728,33 €	4 767,24 €	0,20	12 708,82 €	2 184,98 €	0,18	11 553,47 €	1 986,35 €
2020	1,96	126 503,51 €	21 012,61 €	0,44	28 164,05 €	4 678,13 €	0,20	12 908,52 €	2 144,14 €	0,20	12 908,52 €	2 144,14 €
2021	1,70	111 064,97 €	18 258,41 €	0,54	35 041,89 €	5 760,67 €	0,36	23 460,25 €	3 856,72 €	0,20	13 363,43 €	2 196,87 €
2022	1,82	121 413,68 €	18 113,57 €	0,44	29 139,28 €	4 347,26 €	0,36	24 282,74 €	3 622,71 €	0,18	12 141,37 €	1 811,36 €
2023	1,88	128 411,47 €	18 719,29 €	0,44	29 776,57 €	4 340,70 €	0,35	24 193,46 €	3 526,82 €	0,13	8 684,83 €	1 266,04 €

SD2	Het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten wordt duurzamer behouden en geborgd		
-----	---	--	--

	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	2,18	138 641,65 €	23 836,20 €
2020	2,18	140 820,23 €	23 390,66 €
2021	2,18	142 543,28 €	23 433,25 €
2022	2,18	145 696,42 €	21 736,28 €
2023	2,18	148 882,86 €	21 703,52 €

OD2.1 Het Centrum stimuleert en ondersteunt de doelgroepen bij de zorg voor en bewaring van hun archieven en collecties

OD2.2 Het Centrum stimuleert en adviseert de doelgroepen bij het digitaliseren en digitaal bewaren van het erfgoed van muziek en podiumkunsten

OD2.3 Het Centrum bouwt een netwerk van potentiële herbestemmingspartners uit ter ondersteuning van de doelgroepen bij het herbestemmen van archieven en collecties

OD2.4 Het Centrum sensibiliseert, versterkt en begeleidt de doelgroepen bij het borgen van het immaterieel cultureel erfgoed (ICE) van podiumkunsten en muziek

	OD2.1			OD2.2			OD2.3			OD2.4		
	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	0,38	23 973,45 €	4 121,68 €	0,49	31 194,37 €	5 363,14 €	0,11	7 220,92 €	1 241,47 €	1,20	76 252,91 €	13 109,91 €
2020	0,38	24 350,16 €	4 044,64 €	0,49	31 684,55 €	5 262,90 €	0,11	7 334,39 €	1 218,26 €	1,20	77 451,13 €	12 864,86 €
2021	0,38	24 648,11 €	4 052,00 €	0,49	32 072,24 €	5 272,48 €	0,11	7 424,13 €	1 220,48 €	1,20	78 398,80 €	12 888,29 €
2022	0,38	25 193,34 €	3 758,57 €	0,49	32 781,69 €	4 890,66 €	0,11	7 588,36 €	1 132,10 €	1,2	80 133,03 €	11 954,95 €
2023	0,38	25 744,33 €	3 752,90 €	0,51	35 049,51 €	5 109,37 €	0,09	6 203,45 €	904,31 €	1,20	81 885,57 €	11 936,94 €

SD3 Het onderzoek naar het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten is gestimuleerd en gefaciliteerd

	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	0,40	25 417,64 €	4 369,97 €
2020	0,40	25 817,04 €	4 288,29 €
2021	0,40	26 132,93 €	4 296,10 €
2022	0,40	26 711,01 €	3 984,98 €
2023	0,40	27 295,19 €	3 978,98 €

OD3.1 Het Centrum informeert over onderzoekers en onderzoekslacunes rond het erfgoed van muziek en podiumkunsten

OD3.2 Het Centrum ontwikkelt strategieën en instrumenten om onderzoek te stimuleren en te faciliteren

	OD3.1			OD3.2		
	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	0,10	6 354,41 €	1 092,49 €	0,30	19 063,23 €	3 277,48 €
2020	0,15	9 974,77 €	1 656,84 €	0,25	15 842,28 €	2 631,45 €
2021	0,19	12 472,54 €	2 050,41 €	0,21	13 660,40 €	2 245,69 €
2022	0,15	10 320,16 €	1 539,65 €	0,25	16 390,85 €	2 445,33 €
2023	0,13	8 684,83 €	1 266,04 €	0,27	18 610,36 €	2 712,94 €

SD4 Het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten, in al zijn diversiteit, inspireert en is toegankelijker voor de samenleving door een betere toeleiding en presentatie

VTE Bezoldigingen Werkingskosten

2019	0,70	44 480,86 €	7 647,45 €
2020	0,70	45 179,82 €	7 504,50 €
2021	0,70	45 732,63 €	7 518,17 €
2022	0,70	46 744,27 €	6 973,72 €
2023	0,70	47 766,58 €	6 963,21 €

OD4.1 Het Centrum neemt publieksgerichte initiatieven en inspireert diverse publieken

OD4.2 Het Centrum adviseert de doelgroepen bij het toeleiden en presenteren van het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten

	OD4.1			OD4.2		
	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	0,42	26 572,98 €	4 568,60 €	0,28	17 907,88 €	3 078,84 €
2020	0,32	20 536,28 €	3 411,14 €	0,38	24 643,54 €	4 093,37 €
2021	0,32	20 787,56 €	3 417,35 €	0,38	24 945,07 €	4 100,82 €
2022	0,27	18 212,05 €	2 717,04 €	0,43	28 532,22 €	4 256,69 €
2023	0,27	18 610,36 €	2 712,94 €	0,43	29 156,23 €	4 250,27 €

20% dagelijkse werking

	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	1,52	96 587,02 €	16 605,89 €
2020	1,52	98 104,76 €	16 295,50 €
2021	1,52	99 305,15 €	16 325,17 €
2022	1,52	101 501,84 €	15 142,94 €
2023	1,52	103 721,73 €	15 120,12 €

SUBTOTAAL

	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	7,60	483 050,61 €	83 049,29 €
2020	7,60	490 406,45 €	81 457,99 €
2021	7,60	496 644,54 €	81 645,35 €
2022	7,60	507 630,60 €	75 732,83 €
2023	7,60	518 732,70 €	75 618,69 €

Projectmedewerker

	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	0,5	31 772,04 €	5 462,46 €
2020	0,5	32 271,30 €	5 360,36 €
2021	0,5	32 666,17 €	5 370,12 €
2022	0,5	33 388,76 €	4 981,23 €
2023	0,5	34 118,99 €	4 973,72 €

SD5 Het Centrum voor het cultureel erfgoed van muziek en podiumkunsten in Vlaanderen en Brussel is uitgebouwd tot een kwaliteitsvolle netwerkorganisatie

	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	3	190 632,27 €	32 774,77 €
2020	3	193 627,82 €	32 162,16 €
2021	3	195 997,01 €	32 220,72 €
2022	3	200 332,58 €	29 887,39 €
2023	3	204 713,93 €	29 842,34 €

	Directie			Administratie			Communicatie		
	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	1	63 544,09 €	10 924,92 €	1	63 544,09 €	10 924,92 €	1	63 544,09 €	10 924,92 €
2020	1	64 542,61 €	10 720,72 €	1	64 542,61 €	10 720,72 €	1	64 542,61 €	10 720,72 €
2021	1	65 332,34 €	10 740,24 €	1	65 332,34 €	10 740,24 €	1	65 332,34 €	10 740,24 €
2022	1	66 777,53 €	9 962,46 €	1	66 777,53 €	9 962,46 €	1	66 777,53 €	9 962,46 €
2023	1	68 237,98 €	9 947,45 €	1	68 237,98 €	9 947,45 €	1	68 237,98 €	9 947,45 €

TOTAAL

	VTE	Bezoldigingen	Werkingskosten
2019	11,10	705 454,93 €	121 286,53 €
2020	11,10	716 305,57 €	118 980,51 €
2021	11,10	725 307,71 €	119 236,19 €
2022	11,10	741 351,94 €	110 601,45 €
2023	11,10	757 565,62 €	110 434,75 €